

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, LIEPOS – JULY 17, 2010 Vol. CI Nr. 136

Kaina 1 dol.

„The Economist”: Lietuva kyla į kovą su netvarka valstybės įmonėse

„The Economist” pabrėžia, kad Rytų Europos valstybės valdomose įmonėse dažna netvarka – Lietuva bando jas pertvarkyti. **Bernardinai.lt** nuotr.

Vilnius, liepos 16 d. (ELTA) – Įtakingas britų leidinys „The Economist” komentuoja liepos 14 d. Vyriausybės paskelbtą Lietuvos valstybės valdomo komercinio naudojimo turto metinę apžvalgą ir patvirtintas naujas valstybės įmonių skaidrumo gaires.

„The Economist” teigia, kad Lietuvos Vyriausybė vykdo itin nepopuliarią mokesčių didinimo ir išlaidų mažinimo politiką, o dabar ėmėsi darbo, kurį retai kas bando daryti – su tvarkyti valstybinių įmonių valdymą.

„Pažvelkite į bet kurios tarp Baltijos ir Juodosios jūrų esančių valstybių politikos gelmes ir netruksite pamatyti keistas valstybės įmonių, pareigūnų ir politikų sąsajas. Jos dažniausiai išvengia viešo nagrinėjimo dar ir dėl to, kad įvairaus plauko politikai yra linkę pasinaudoti valstybės įmonių dosnumu”, – rašoma straipsnyje „Rytų Europos valstybės valdomose įmonėse dažna netvarka – Lietuva bando jas pertvarkyti”.

Lietuvos Vyriausybės paskelbta ataskaita rodo, kad 2009 m. pabaigoje valstybės turto energetikos, transporto ir žemės ūkio srityse vertė siekė 18 mlrd. litų, tačiau iš jo gauti dividendai sudarė tik 45 mln. litų. Kaip konkretų apleisto valstybės turto valdymo pavyzdį britų leidinys nurodo miškininkystę.

Pasak „The Economist”, tvarkant valstybinį sektorių, Lietuvos Vyriausybei reikės iverkti pačias galinčiausias interesų grupes. Dvidešimt metų jos žlugdė visus bandymus įvesti viešą kontrolę ir koknkurencinį spaudimą savo patogiai sutvarkytiems verslams, todėl Vyriausybei su gležna dauguma parlamente bus nelengva. Žurnalo nuomone, Vyriausybės planą parėmė prezidentė Dalia Grybauskaitė. Buvusi Europos Sąjungos biudžeto komisarė cituojama sakiusi, kad naujoji ataskaita atskleidė „galios nebuvimą ir atsakomybės stoką”.

Baltijos šalių ministrai dalijosi patirtimi

Vilnius, liepos 15 d. (ELTA) – Socialinės apsaugos ir darbo ministras Donatas Jankauskas, Latvijos gerovės ministras Uldis Augulis ir Estijos socialinių reikalų ministras Hannu Pevkur susitikę Vilniuje aptarė priemones, kurių buvo imtasi siekiant iverkti ekonominės krizės sukeltas socialines pasekmes darbo rinkoms ir socialinio draudimo sistemoms. Buvo aptartos Baltijos šalių nuostatos artė-

jant Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių reikalų ministrų tarybos posėdžiui.

Susitikime taip pat daug dėmesio buvo skirta jaunimo užimtumo problemoms. Socialinės apsaugos ir darbo viceministrė Audra Mikalauskaitė svečiams pristatė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengtus siūlymus nedarbui šalyje mažinti ir vykdomą Lietuvos darbo biržų pertvarką.

Estijos ir Latvijos delegacijų atstovai pristatė savo šalių programas ir priemones, kurių jie ėmėsi krizės sukeltoms problemoms spręsti.

Trijų Baltijos šalių ministrai diskutavo socialinio draudimo ir pensijų sistemos pokyčių ir su jomis susijusių pertvarkų klausimais. Daugiausia dėmesio buvo skiriama nedarbo mažinimui ir užimtumo didinimui Baltijos šalyse, panaudojant ES lėšas.

Washington, DC įvyko nestiprus žemės drebėjimas

Washington, DC, liepos 16 d. (DELFI.lt) – Liepos 16 d. ryte, 5 val. 4 min., Washington, DC gyventojus pažadino nestiprus žemės drebėjimas. Pasak JAV geologijos tarnybos Nacionalinio žemės drebėjimų informacinio centro fiziko Randy Baldwin, žemės drebėjimo epicentras buvo Rockville mieste, Maryland valstijoje.

Washington, DC ir netoliese esančios Montgomery apygardos (Maryland valstija) policijos pareigūnai pranešė, kad, įvykus žemės drebėjimui, negavo jokių pranešimų apie padarytą žalą ar sužalotus žmones.

JAV geologijos tarnybos tinklalapyje rašoma, kad net Pennsylvania ir West Virginia valstijose gyvenantys žmonės pranešė pajutę žemės drebėjimą. Montgomery apygardos policijos departamento atstovės teigimu, departamentas sulaukė daug skambučių, žmonės teiravosi, kas įvyko.

Debby Taylor Busse pasakojo, kad, kai įvyko žemės drebėjimas, ji buvo pirmame savo Vienna mieste (Virginia valstija) esančių namų aukšte ir žiūrėjo televizorių. Pasak moters, žemės drebėjimas truko vos kelias sekundes ir atrodė kaip stiprus griaustinio trenksmas – pakankamai stiprus, kad sudrebintų namą, bet nepakankamai stiprus, kad jį sugriautų.

Maryland valstijoje, Gaithersburg mieste, gyvenantis Brett Snyder „AP Radio” teigė, kad žemės drebėjimas jį pažadino, bet, pasak jo, ne nutiko nieko ypatingo. „Tai truko akimirksnį, paskui aš išvažiavau į darbą”, – teigė B. Snyder.

Prezidentė aplankė Vytauto pulkų stovyklą Žalgirio mūšio lauke

Prezidentė lankosi Vytauto pulkų stovykloje. **Džoos Barysaitės (ELTA)** nuotr.

Griunvaldas, liepos 15 d. (ELTA) – Pasibaigus iškilingam minėjimui Žalgirio mūšio lauke, prezidentė Dalia Grybauskaitė aplankė inscenuotą Lietuvos karių stovyklą bei Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytauto vadavietę. Stovykloje Lietuvos vadovė susipažino su atkurtais pagal autentiškus archeologijos radinius tų laikų drabužių, avalynės, įrankių bei ginklų pavyzdžiais, išklausė istorijos

ir archeologijos specialistų pasakojimus apie mūšio aprūpinimą, gurguolės darbą, karių maistą, taip pat karybos būdus. Su visa šia informacija supažindinamas kiekvienas, kuris šiomis dienomis aplanko stovyklą.

Prezidentė D. Grybauskaitė taip pat simboliškai išlydėjo Lietuvos bėgikus, kurie parneš Žalgirio mūšio žemės žiupsnį į Vilnių, bendravo su Lietuvos ir kitų šalių skautais.

Šiame numeryje:

- Ateitininkai (p. 2)
- Ganytojo žodis (p. 3)
- R. Kriauciūno skiltis (p. 3)
- Apmąstymai iš Ellicott miestelio (p. 4)
- Komentaras. Dėkingi Dievui, vertinantys žmonės (p. 5)
- XV MKS Lietuvoje – svarbus žingsnis į ateitį (p. 5, 11)
- Mes 2030-aisiais (p. 7)
- „Prekybos mokesčių iš-eiginės” šventė (p. 8)
- Žalgirio mūšio simboliai (p. 10–11)
- Tikime, kad dainos aukuras neužges (p. 14)

Valiutų santykis

1 USD — 2.68LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Pastarosiomis savaitėmis karštis tvyrauja ne tik Šiaurės Amerikoje, bet ir Europoje. Spaudoje skaitome, kad nemažai žmonių nukenčia nuo šilumos, saulės smūgio. „Ilgai trunkantis karštis turi didelės įtakos mirštamumui, jis labiausiai veikia pagyvenusius žmones, pirmiausiai – moteris“, – teigia Daniela D'Ippoliti iš Sveikatos tarnybos Romoje. Ką daryti, kad karštis nesugadintų vasaros nuotakos? Pasirodo, reikia laikytis paprastų, visiems žinomų patarimų. Svarbiausia – tinkamai apsirengti. Dėvėkite lengvus medvilninius drabužius, nepamirškite galvos apdangalų. Nuolat, po truputį, visą dieną, nelaukdami, kol ištroškite, gerkite skysčius. Pasivaikščiokimams rinkitės rytinį ar vakarinį laiką, ribokite fizinę veiklą, sekite sveikatos būklę. O jei savaitgalį sumanysite eiti į paplūdimį, nesineškite greit gendančių produktų. Pajautę negėrumą, nedelsdami kreipkitės į gydytoją. Geros Jums vasaros.
Redaktorė Laima Apanavičienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Už „Draugo“ prenumeratą mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdien, paskelbta) \$250.00 JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00 Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00 Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasižinti kopija.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Iš Ateitininkų gyvenimo

2010 – Šimtieji ateitininkijos metai

Red. Vida Kuprytė c/o Draugas 4545 W 63 St. Chicago, IL 60629 el. paštas: draugas@ateitis.org

XVI ateitininkų federacijos kongreso PROGRAMA

VILNIUJE • 2010.VIII. 6, 7, 8

Sesijos vyksta

Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje, Aušros Vartų g. 5, ir ISM Vadybos ir ekonomikos universitete, Arklių g. 18

2010 m. rugpjūčio 6 d., PENKTADIENIS

12.00 Iškilmingas XVI ateitininkų federacijos kongreso atidarymas (Lietuvos nacionalinė filharmonija)

13.00 Ateitininkijos 100-mečiui skirto filmo „Ateities istorija“ premjera. Autoriai Juozas Matonis ir Vytautas Damaševičius

14.00 Pietūs

15.30–17.00 I sesija „Ateitininkų istorija ir indėlis į Lietuvos bei pasaulio kultūrą“

Teminės grupės:

- Prof. Kęstučio Skrupskelio knygos „Ateities draugai“ pristatymas. Prof. Kęstutis Skrupskelis, Nerijus Šepetys

- Ateitininkiška patriotiškumo samprata ir jos aktualumas. Petras Plumpa, Petras Vytenis Kisielius

- Ateitininkų filosofinės idėjos ir jų reikšmė. Prof. Tomas Sodeika, Mečys Laurinkus, Moderatorius Justinas Juknys

- Ateitininkų socialinė ir politinė programa. Ses. Daiva Kuzmickaitė

- Ateitininkų idėjos mene

- Ateitininkų patirtis ugdant asmenybę. Gediminas Mikelaitis, Birutė Bublienė

- Jaunųjų ateitininkų sąjungos programa (10–14 metų vaikams). JAS valdyba

17.45 Šv. Mišios Šv. Kazimiero bažnyčioje, (Didžioji g.)

19.00 Vakarienė, po jos – vakaronė

2010 m. rugpjūčio 7 d., ŠEŠTADIENIS

9.00 II sesija „Laiko ženklai ir jų skaitymas“
Teatralizuota diskusija „Laisvė ir kultūra“

10.30–12.00 Teminės grupės:

- Menas ir pasaulėžiūra. Antanas Gailius, Ramūnas Aušrotas

- Šiuolaikinių politinių srovių iššūkiai krikščionybei. Egidijus Vareikis, Moderatorius Justinas Juknys

- Pasauliečių misija Bažnyčioje. Liutauras Serapinas

- Žmonijos vystymasis bei mokslo ir technologijų pažanga. Kun. Kęstutis Kėvalas, Eglė Labutytė

- Tautinė tapatybė ir globalizacija. Mantas Adomėnas, Audrius Makauskas

- Vyriškumas ir moteriškumas lygių galimybių pasaulyje. Gintautas Vaitoška

- Jaunųjų ateitininkų sąjungos programa (10–14 metų vaikams). JAS valdyba

12.30 Šv. Mišios prie Aušros Vartų koplyčios

13.30 Pietūs

15.00 AF pirmininko pranešimas, Kontrolės komisijos ataskaita, įstatų keitimas

17.15–18.45 III sesija „Kokios organizacijos reikia Lietuvai ir Bažnyčiai?“

Teminės grupės:

- Ateitininkų kaip kultūrinio ir intelektualinio sąjūdžio, siekiai. Kęstutis Girnius, Petras Kimbrys. Moderatorius Justinas Juknys

- Ateitininkų kaip katalikų pasauliečių sąjūdžio siekiai. Gailius Raškinis

- Ateitininkų kaip visuomeninio sąjūdžio siekiai. Emilija Pundziūtė-Gallois, Vytautas Maciūnas

- Moksleivių ateitininkų veiklos modelis. MAS valdyba

- Studentų ateitininkų veiklos modelis. SAS koordinatore

- Sendraugių ateitininkų veiklos modelis. ASS valdyba

- Jaunųjų ateitininkų sąjungos programa (10–14 metų vaikams). JAS valdyba

20.00 Koncertas Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje

- Vytautas Salinis (basbaritonas) ir Tomas Ladiga (bosas)
- Simona Smirnova (džiazo vokalas) ir Egidijus Buožis (fortepijonas) • „Dainavos“ ansamblio vyrų vienetas

2010 m. rugpjūčio 8 d., SEKMADIENIS

9.00 IV sesija Rinkimai. AF pirmininko ir kitų AF valdymo bei priežiūros organų rinkimai

11.00 XVI AF kongreso uždarymas

11.30 Eisena į šv. Mišias

12.30 Šv. Mišios Vilniaus arkikatedroje bazilikoje

13.30 Pietūs. Baigiamasis banketas. Sveikinimai ir padėkos

Išėivijos ateitininkų, vykstančių į kongresą, dėmesiui

Visi Šiaurės Amerikos ateitininkai kviečiami dalyvauti XVI ateitininkų kongrese. Prašome visų moksleivių, studentų ir sen-draugių pranešti ŠAAV pirmininkei Rasai Kasniūnienei el. paštu **rasakas@aol.com** iki liepos 27 d., jeigu žadate dalyvauti kongrese ir/ar norėtumėte būti atstovais.

Žadantieji dalyvauti XVI ateitininkų kongrese yra skatinami iš anksto susipažinti su kongrese keliamais klausimais, ypač dėl AF įstatų pakeitimų. Su jais galite susipažinti: **www.ateitis.lt**.

Praėjusį šeštadienį (2010 m. liepos 10 d.) „Draugo“ ateitininkų skyriuje buvo išspausdintas į AF pirmininkus siūlomų kandidatų sąrašas. Šie kandidatai buvo tik pasiūlyti, ne visi yra sutikę kandidatuoti. Kongreso metu bus paskelbtas galutinis sąrašas.

Renkama medžiaga ateitininkijos šimtmečio parodai

Jubiliejaus minėjimas dažnai paskatina organizacijas sutvarkyti savo archyvus ir eksponuoti įdomesnius rodimus parodose. 2011 m. vasario 19 d. ketinama atidaryti ateitininkijos šimtmečio parodą Nacionaliniame muziejuje Vilniuje. Parodos organizatoriai ieško medžiagos iš ateitininkijos išėivijos laikotarpio, kai Lietuva buvo okupuota.

Jei turite nuotraukų, leidinių, vėliavų ar kitos archyvinės medžiagos, prašome pranešti šio skyriaus redaktorei Vidai Kuprytei tel. 708-447-2036 ar el. paštu **draugas@ateitis.org** ir susitarti dėl archyvavimo ir galimo parodymo jubiliejui skirtose parodose.

GANYTOJO ŽODIS

Popiežius įkūrė naują vyskupiją

Popiežius Jungtinėse Amerikos Valstijose įkūrė Apaštališkąją egzarchatą sirų-malankarų katalikams ir paskyrė pirmąjį egzarchato ganytoją. Juo tapo iš Indijos kilęs 49 metų kun. Thomas Naickamparampil. Skirdamas Apaštališkuoju egzarchu popiežius papildomai jam suteikė Kanados ir Europos sirų-malankarų katalikų Apaštališkojo vizitatoriaus vardą ir pareigas.

Naujojo Apaštališkojo egzarchato prokatedra bus New York mieste esanti šv. Jono Auksaburnio bažnyčia. JAV ir Kanadoje šiuo metu veikia 16 parapinių sirų-malankarų katalikų bažnyčių, kurios vienija maždaug 10 tūkstančių

katalikų. Jų sielovadoje tarnauja 15 kunigų, veikia dvi seserų vienuolių kongregacijos.

Iš pietvakarių Indijos kilę sirai-malankarai puoselėja savitas religines tradicijas ir liturgines apeigas, savo bendruomenę kildina iš Apaštalo šv. Tomo apaštališkos veiklos Indijoje I amžiuje. Indijoje gyvena apie pusę milijono sirų-malankarų katalikų. Didžiausios jų diasporos yra arabų šalyse Azijoje, kur gyvena iki 15 tūkstančių tikinčiųjų, ir Šiaurės Amerikoje, Australijoje bei Europoje, kur kartu sudėjus yra apie 20 tūkstančių sirų-malankarų katalikų.

Paskelbtos papildytos kanoninės normos, liečiančios sunkiuosius nusikaltimus

Tikėjimo mokymo kongregacija paskelbė naujasias normas dėl vadina-mųjų graviara delicta, tai yra sunkių nusikaltimų, kuriems priskiriami nusikaltimai prieš Švenčiausiąjį Sakramentą, prieš išpažinties šventumą, taip pat kunigų lytiniai santykiai su nepilnamečiais. Naujosios normos lig šiol galiojusiasias išplečia ir patikslina.

Jau 2001 metais popiežius Jonas Paulius II paskelbė dokumentą Motu Proprio „Sacramentorum sanctitatis tutela“ („Sakramentų šventumo apsauga“) ir suteikė Tikėjimo mokymo kongregacijai įgaliojimus vykdyti teismo funkcijas kai kuriais Kanonų teisės numatytų nusikaltimų atvejais, kurių sprendimas anksčiau buvo patikėtas kitoms dikasterijoms arba iš viso nelabai buvo aišku, kieno kompetencija jie yra. Kartu su Motu Proprio (pačiu įstatymu) buvo paskelbtos procedūrinės normos „Normae de gravioribus delictis“.

Sunkių nusikaltimų kategorijai buvo priskirti pasikėsinimai į Eucharistijos sakramento šventumą – neteisėtas Eucharistijos šventimas arba šventimo simuliacijimas, išpažinties paslapties išdavimas, išrišimo suteikimas nuodėmės prieš šeštąjį įsakymą bendrininkui, skatinimas nusidėti prieš šeštąjį įsakymą. Sunkiųjų nusikaltimų grupei priskiriami ir kunigų seksualiniai nusikaltimai prieš nepilnamečius. Ypač pastarasis sulaukė daug dėmesio ir sukėlė nemažai diskusijų. Dabar, remiantis devynerių metų patirtimi ir pastaruoju metu galiojusių normų taikymo metu išryškėjusiam poreikiui kai ką patikslinti, o kai kur ir išplėsti jų galiojimo apimtį, skelbiamos naujos papildytos normos.

Tarp pagrindinių naujovių bene svarbiausia yra ta, kad siekiant pagreitinėti procedūras, ypač sunkiais atvejais, kur nekelia abejonių pats nusikaltimo įvykdymo faktas, numatoma galimybė nusikaltėlius bausti ir be teismo, tai yra, akivaizdžių nusikaltimų atvejais nekelti bylos Tikėjimo mokymo kongregacijos teisme, bet iš karto siūlyti Popiežiui, kad jis paskelbtų nusikaltusio kunigo pašalinimo iš kunigų luomo dekretą.

Kita svarbi naujovė skiriama teis-mų sudėčiai. Lig šiol buvo reikalaujama, kad šios rūšies bylose visi jose tiesiogiai dalyvaujantys teisėjai, kaltintojai ir advokatai būtų kunigai, turintys kanonų teisės daktarata. Dabar

numatoma galimybė šios rūšies bylose dalyvauti ir pasauliečiams, kurie turi būti kompetentingi ir deramai pasiruošę, bet kanonų teisės daktaratas neprivalomas.

Pakeičiamas ir senaties terminas šiems nusikaltimams. Lig šiol numatomas dešimties metų terminas nuo nuketėjusiojo pilnametystės pratęsimas iki dvidešimties metų nuo pilnametystės, kaip ir anksčiau, paliekant galimybę iš viso netaikyti senaties. Pagal naujas normas, lytiniais santykiams su nepilnamečiais prilyginami lytiniai santykiai su protišškai neveiksniais asmenimis bei sunkesniųjų nusikaltimų grupė papildoma pedofilinės pornografijos įsigijimo, turėjimo arba platinimo nusikaltimu.

Naujosiose normose kalbama ir apie kitus sunkių nusikaltimų grupei priskiriamus nusikaltimus. Tikėjimo mokymo kongregacija tampa antrosios instancijos teismu nusikaltimų prieš tikėjimą atvejais. Lieka galioti Kanonų teisės kodekso norma, kad erezijos, apostazės ir schizmos nusikaltimus sprendžia vyskupai, tačiau antrąją instanciją šiose bylose nuo dabar bus Tikėjimo mokymo kongregacija. Į naujasias normas taip pat įtraukti lig šiol atskirais dekretais reglamentuoti du nusikaltimai – išpažinties įrašinėjimas ir bandymas materialiai suteikti kunigy-stės sakramentą.

Kalbant apie paskelbtas naujas normas dėl sunkių nusikaltimų, dar kartą reikia priminti, kad čia kalbama apie kanonines normas – tai yra apie konkrečias bažnytinės teisės taisykles, taikomas tik Bažnyčios vidaus gyvenime. Bažnyčios teisės normos ir civilinio teisingumo normos, kurias nustato valstybių civiliniai ir baudžiamieji kodeksai, yra dvi atskiros ir viena nuo kitos nepriklausomos sritys. Jei kunigas įvykdo pedofilijos nusikaltimą, bažnytinis teismas gali tokį nusikaltėlį pašalinti iš kunigų luomo, bet negali jo pasodinti į kalėjimą. O civilinis teismas gali jį nuteisti kalėjimo bausme, bet negali jam uždrausti būti kunigu. Bažnyčia nereikalauja sau jokio teisinio imuniteto, kaip šiandien kartais tvirtinama, tik reikalauja, kad civilinė teisinė santvarka gerbtų bažnytinių teis-mų autonomiškumą tose srityse, kurios yra tik Bažnyčios, o ne valstybės kompetencija.

Jėzuitai atidarys pradinę mokyklą aborigenų vaikams

Australijoje, Sydney mieste, ateinančiais metais jėzuitai atidarys pradinę mokyklą, kurioje galės nemokamai mokytis aborigenų vaikai. Šioje mokykloje bus atžvelgiama į šeimų poreikius bei kultūrų skirtumus.

Prie Šv. Vincento parapijos įkurta,

jėzuitų išlaikoma pradinė mokykla nepasiturintiems aborigenų vaikams su-ne tik teiks išsilavinimą – čia jie bus ir maitinami, organizuojama užklasinė veikla, periodiškai teikiama medicininė ir dvasinė pagalba.

„Vatikano radijas“

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Liepos 17-oji – Pasaulio lietuvių vienybės diena

Liepos mėnesį švenčiame dvi svarbias dienas – liepos 6-ąją Mindaugo karūnavimo – Valstybės dieną, liepos 15-ąją – Žalgirio mūšio dieną. Pastarajai šimet suėjo 600 metų. Liepos mėnesį minima ir mažiau žinoma Pasaulio lietuvių vienybės diena, siejama su Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžiu per Atlantą 1933 m. Šie drąsūs lakūnai skrido iš Amerikos į Lietuvą lėktuvu „Lituanica“. Per 37 val. 11 min. jie nuskrido 6,411 km, o liepos 17 d. žuvo Soldino miške, tuometinėje Vokietijoje. Ilgainiui jų žūties diena tapo Pasaulio lietuvių vienybės diena. „Visiems džiugu, kad Lietuva nepamiršta savo didvyrių, savo šviesių arų“, – vienoje interneto svetainėje cituojama Eugenija Pakutkienė.

Pernai liepos 6 d., per Tūkstantmečio dainų šventę Vilniuje, Vingio parke, buvo atidengtas Pasaulio lietuvių vienybės simbolis – skulptūra „Vienybės medis“. Ši iš akmens iškalta skulptūra yra verpstės formos, joje iškalti šimto Lietuvos šviesuolių vardai, visų pasaulio miestų, kuriuose gyvena lietuviai, pavadinimai. „Vienybės medis“ siekia devynis metrus.

„Man kildavo klausimas, kaip mes išlikome – tokia maža šalėlė, tiek nedaug žmonių? Akivaizdu, kad turime palaikyti vieni kitus, nes kiekgi mūsų yra. Arba būsime vieningi ir kažką pasieksime, arba subyrėsime, žlugsime, pasiduosime, supirks mus po gabalėlį. Tik vieninga tauta gali būti stipri“, – apie savo sukurtą „Vienybės medį“ kalbėjo autorius Tadas Gutauskas. „Per daugelį metų stiprybės ir jėgos sėmėmės iš savo žmonių papročių kultūros, tad kurdamas šią skulptūrą norėjau atsiremti į mūsų etnokultūros simboliką. Taip pasirinkau gyvybės medžio simbolį ir verpstės motyvą“, – aiškino skulptūros autorius.

„Vienybės medis“ yra akmeninis, statiškas, šaltas, o gyvenimas pro jį, apie jį teka visu įkarščiu, visa jėga. Daug kas prabėga nepastebimai, bet ir pastebėti įvykiai, užsilikę atmintyje, su laiku išblunka. Būna ir gražių išimčių. Begalvodamas apie Vienybės dieną per vieną savaitę lietuviškoje spaudoje pastebėjau porą rašinių, kurie rikiuotini prie tokių išimčių. Aprašomi įvykiai vyko arba tebevyksta skirtinguose kraštuose, liečia skirtingus žmones, bet kažkuo siejasi. Juose noriu įžvelgti vienybės proveržius, pakilimą virš kasdienybės, kilnesnių vertybių ieškojimą ir jų apipavidalinimą. Visame tame tarsi slypi neapčiuopiama, bet jaučiama vienybė.

Pirmą savo „paliudijimą“ kviečiu duoti Neilą Baumilienę, A. Kazickienės lituanistinės mokyklos vedėją iš Southampton, NY. Ji atvirai pasakoja apie savo tautinį atgimimą dar sovietų okupuotoje Lietuvoje („Tėviškės žiburiai“, 2010 m. gegužės 11 d.): „Mano atgimimas prasidėjo Dariaus Polikaičio daina Bernardo Brazdžionio žodžiais ‘Aš čia gyva’, girdėtoje iš tos užsienyje įrašytos plokštelės. Kas yra Bernardas Brazdžionis, sužinojau vėliau, kai jis pats atvyko į Lietuvą, į poezijos pavasarį.“ Ji sužinojo, kas yra trispalvė ir Romas Kalanta, iš kaimynų mergaitės dienoraščio. Lietuvos himno žodžius išmoko iš lapelių, platinamų Vingio parke per 1988 metų liepos 9 d. mitingą. Jos patriotinius jausmus dar prieš Atgimimą žadino D. Polikaitis ir jo dainos. Šimet, ji su šeima važiuoja į Dainų šventę Toronto mieste, nes nori pakartoti tą jausmą, kurį galima patirti tik dainuojant kartu su visais didžioje minioje. „Noriu atkartoti tą jausmą, kurį jaučiau stovėdama pačiame estrados centre, Vingio parke, 1988 m. liepos 9 dienos mitingo metu, kai buvo pirmą kartą po daugelio metų giedamas Lietuvos himnas. Labai tikiuosi, kad mūsų vaikai, kuriuos vežam į Dainų šventę Toronte, patirs tą ypatingą jaudulį, paliekantį širdyje visam gyvenimui, ir jis toliau stiprins jų lietuvišką tapatybę“, – viltingai rašo mokyklos vedėja. Savo rašinį ji baigia padėka dainų švenčių rengėjams ir „jums, kurie okupacijos metais darėte lietuviškų dainų įrašus, tiems, kas sugebėjote juos pervežti į Lietuvą – galiu patvirtinti tai, kad ‘Lietuva dar čia gyva’, yra didžiulis ir Jūsų nuopelnas. Žinoma... Dainų šventėje norėčiau susitikti ir susipažinti ir su Dariumi Polikaičiu“. Ar šias eilutes skaitant nesijaučia vienybė?

Antru vienybės dvasios liudininku kviečiu Gabrielių Žemkalnį su jo rašiniu apie jo apsilankymą Kazachstane („Pasaulio lietuvis“, 2010 m. Nr. 5). Jis aprašo 1954 m. vykusį Kingyro lagerio kalinių sukilimą, kurio metu kaliniai sugebėjo 40 dienų suformuoti ir išlaikyti savarankiškus savivaldos organus. Pasitelkus tankus ir 1,600 karių sukilimas buvo numalšintas. Žuvusiųjų buvo daugiau nei 700. „Į moterų lagerį įsiveržęs tankas savo vikšrais sutraiskė visų labai mylimą septyniolikmetę estę ir sunkiai sužalojo jauną lietuvaitę Valdą Miliūtę. Lagerio ligoninėje jai buvo amputuota koja, ranka liko nevaldoma. Mergina buvo visa sužalota ir aptvarstyta, tad nuspręsta ją vežti pas jos tėvus, gyvenusius taip pat tremtyje. Tačiau pakeliui sargybiniai paprasčiausiai ją išmetė iš traukinio. Dar gyvą ją atrado vietos gyventojai, globojo ir gydė. Su Dievo ir gerų žmonių pagalba ji išliko gyva ir šiandien gyvena Alytuje.“ Po poros metų, 1956 m. vasarą, Kingyro lageris buvo visiškai panaikintas. Sukilėliai vis dėlto laimėjo, teigia pats gyvenimo matęs ir daug patyręs G. Žemkalnis. Ir šiame aprašyme tiesiog jaučiu laisvės troškimą, apgaubtą vienybės ir aukos dvasios.

Paminėjau porą konkrečių atvejų, kur siekiama vienybė tiesiog pražydejo. Baigdamas noriu pritariu tostai.lt apibendrinimui, kad po pasaulį išsibarstę lietuviai visais laikais teikė Lietuvai moralinę, finansinę ir politinę pagalbą. Karai, okupacijos nulėmė daugelio lietuvių likimą. Reikia palaikyti ryšį su pasaulyje gyvenančiais lietuviais, sudaryti sąlygas visiems dalyvauti Lietuvos kultūriniame, politiniame ir ekonominiame gyvenime. Tarsi aidas per pasaulį tenubanguoja Vinco Kudirkos žodžiai – „Vardan tos Lietuvos vienybė težydi.“ Tai ypač tinkami ir reikšmingi linkėjimai Pasaulio lietuvių vienybės dienos proga.

APMASTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

Prezidentas mano akimis (1)

JUOZAS GAILA
gaila1@verizon.net

Prezidento Algirdo Mykolo Brazausko mirtis nebuvo staigmena, nes paskutiniaisiais metais jis sunkiai ir nepagydomai sirgo. Tad internete išvydęs žinią apie jo mirtį, nenustebau.

Pirmą kartą su juo susitikau 1993 metais, atvykęs į Lietuvą atstovauti Pasaulio Lietuvių Bendruomeni (PLB). Besisveikindamas ir žvelgdamas į stamboką prezidentą prisiminiau neseniai girdėtus žodžius: „Pažiūrėkite į Algirdo pečius. Ant tokių pečių jis gali išnešti visą Lietuvą...“ Mano apsilankymo pas jį tikslas buvo ir susipažinimas, ir prašymas. Prašiau jo sudaryti PLB valdybos prašomą pilietybės komisiją, kad jis, pasinaudodamas savo autoritetu, paveiktų Seimą priimti įstatymą sudarant kuo lengvesnes sąlygas išeivijai atgauti pilietybę, kad ji pagaliau nesijaustų atstumta. Taip pat prašiau, kad nebūtų užmiršti Rytų kraštuose gyvenantys lietuviai, kuriuos bandėme įjungti į PLB, kad jie galėtų pasinaudoti mūsų patirtimi išlaikant lietuviybę svetur ir neištriptų tuose kraštuose.

Mano nuostabai, jis su viskuo sutiko. Galvojau, kad mūsų pirmasis susitikimas bus tik dalykiškas ir trumpas, bet pasirodė, kad prezidentas buvo labai kalbus. Jis ilgai kalbėjo apie Lietuvos atstatymo planus, apie dabartinius sunkumus, apie būtinybę įstoti į NATO. Įdomu ir tai, kad jis jau tada užsiminė ir apie reikalą atstatyti Valdovų rūmus. Statybininkas lieka statybininku, pagalvojau tada. Mane, tik ką grįžusį iš pasibaisėtinos liginės, mačiusį skurdžias mokyklas, našlaitynus, apskurusius valdiškus pastatus, stebino jo noras atstatyti kažkokius feodalų rūmus.

Apskritai, jis man sudarė „gaspadoriaus“ išpūdį – neornamentuota, kampuota, kuklaus žodyno ir be išrasytų kalba, bet aiškiai supranta ir leidžianti suprasti, kas yra viršininkas. Turbūt tai ir padarė jį patrauklų balsuotojams. Susitikime dalyvavo ir jo patarėjas Justas Vincas Paleckis. Šis mane nustebino savo žiniomis apie išeiviją, vėliau visą mūsų bendravimo laiką buvo labai paslaugus.

1993 m. pabaigoje talkinamas Regioninių reikalų ir tautinių mažumų departamento sušaukiau Rytų kraštų pirmininkų ir Jaunimo atstovų suvažiavimą. Suvažiavimo pabaigoje įvyko susitikimas su prezidentu. Štai kaip apie tą susitikimą parašė vienas iš dalyvių:

Žinoma, pilietybės klausimas dominavo visą pokalbį, kuriam prezidentas buvo pasiruošęs. Kartu dalyvavo prezidento teisinis patarėjas, imigracijos atstovai ir kiti patarėjai. Vienu metu po gyvų diskusijų, liečiančių Rusijos lietuvių „kankinimus“ dėl vizų kelionėms Lietuvon, šių patarėjų aiškinimai buvo tokie „aiškūs“, kad pats prezidentas prasiitarė, kad ir jam jie lieka neaiškūs. Brazausko kreditui, jis norėjo išgirsti iš kiekvieno atstovo, nors ypatingo susidomėjimo jų reikalams ir neparodė. Užtat gavome gerą dozę jo „plepalų“ apie visas Lietuvos bėdas ir t. t. Atrodė, lyg jis prisiminė savo rinkimų metų kalbą ir ją „užsuko“. Pa-

Pilietybės komisijos nariai su Prezidentu, jo patarėjais ir Migracijos departamento pareigūnais, 1995 metai.

J. Gailos asmeninio archyvo nuotr.

baigai, kreipdamasis į J. Gailą ir R. Česonį, išreiškė savo nepasitenkinimą, kad „Jie“ (Prezidentas – J. G.) nebuvo pakviesti į Mokslo ir kūrybos simpoziumą Chicago, kur buvo diskutuojama tarp muzikinių temų ir „Grėsmė Lietuvos nepriklausomybei“. Česonis ir Gaila atsakė, kad ne jie tą simpoziumą ruošė, o juk ambasadorius Eidintas buvo pakviestas. Va, pagaliau paaiškėjo, kodėl prezidentas buvo toks rūstus iš pat pradžių. Anksčiau prezidentas man buvo sudaręs „statesman“ išpūdį, o po šio susitikimo – tipišką politikieriaus.

Iš tikrųjų tik vienintelį kartą mačiau šitaip elgiantis ir kalbant prez. Brazauską. Kelis kartus jis paminėjo „dešiniukus“ (opoziciją – J. G.), kliudančius bendram darbui, jis blaškėsi nuo temos prie temos ir atrodė, kad niekada nepabaigs. Nors ir kaip nepatogu buvo, turėjau atsiprašydamas jį nutraukti, nes atėjo laikas Rytų kraštų atstovams skubėti į geležinkelio stotį, į traukinį Maskvon.

PLB atstovybėje gaudavome „Draugą“, kuris su kitais išeivijos leidiniais būdavo padėtas ant stalų. Seimo nariai dažnai užsukdavo ar žvilgtelėti, ar pasiskaityti. Po to „Draugą“ atiduodavome į Seimo biblioteką. 1994 m. rugsėjo 27 d. „Drauge“ pasirodė vedamasis „Juk jis ne mūsų prezidentas“. Jau metai, kai ir aš, ir iš Amerikos atvykstantis Bronius Nainys, ir Rimas Česonis lankėmės pas Seimo narius dėl pilietybės atstatymo, kad pagaliau ta pilietybė karo metais iš Lietuvos išvykusiems būtų gražinta, ir štai tas vedamasis. Skaito jį keli Seimo LDDP nariai ir sarkastiškai klausia manęs: „Kam jums ta pilietybė, jei Lietuvos žmonių išrinktas Lietuvos prezidentas – ne jūsų prezidentas? Ar tik kad savo žemes atsiimtumėt?“ Ir ką galiu atsakyti. Bet atsakymą jie patys randa tame vedamajame:

Oi, dar daug ką pasakytumėm, kol pagaliau iš mūsų širdžių išsiveržtų pati skaudžiausia aimana: „Prezidente, kodėl mums nepripažintate Lietuvos pilietybės? Ar dėl to, kad nomenklatūrininkai bijo prarasti mūsų buvusios žemės, namų, įmonių, į kurias patogiai įsitaisė antrosios bolševikų okupacijos metais? (...) O galbūt, Prezidente, valdančioji partija nepripažįsta pilietybės užsienio

lietuviams, nes bijo, kad prezidento rinkimuose jie, tvirtai susibūrę į vieningą frontą, nepakreiptų nepalankia kryptimi balsavimo rezultatų?

O juk tai buvo netiesa. Prezidentas Brazauskas išeiviams pilietybės neatėmė. Pilietybės išeivija neteko 1992 m. spalio 25 d. referendumo priimta Konstitucija, kurios 12 straipsnis sako: „Išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis.“ Beje, Konstitucijos kūrimo komisijai vadovavo Vytautas Landsbergis. Šis straipsnis nebuvo įrašytas siekiant piktybiškai nupiliatinti išeiviją, bet dėl galimo pavojaus, kad, įteisinus dvigubą pilietybę, Lietuvoje gyvenančios mažumos išsisuktų ir kitų kraštų pilietybes ir suteiks galimybę tiems kraštams kištis į Lietuvos vidaus reikalus, neva ginant savo piliečių teises. Taigi, neteisingai buvo kaltinamas prezidentas, kuris jau buvo pažadėjęs pilietybės komisiją sudaryti, o PLB valdybai, ypač R. Česonui, tiek pilietybės reikalais dirbančiam, nebuvo malonu tame vedamajame skaityti:

Vargiai kam iš mūsų pasitaikys proga akis akin susitikti Lietuvos prezidentą ir paklausti šiuos ir kitus klausimus. Galime būti tikri, kad tie, kurie bus arti A. Brazausko, savo „nediplomatiškais“ klausimais gerų santykių laivelio nesiūbuos.

Juk R. Česonis tik prieš porą mėnesių kraštų Bendruomenių suvažiavime Anykščiuose kalbėjo, kad užteks „kryžiaus kelių biurokratizmo“. Paėmęs į ranką kaip pavyzdį savo Amerikos pasą sakė, kad turėtų užtekti atspauduoti ant to vieno puslapio, kuriame yra pažymėta jo Lietuvos gimimo vieta su elementariomis asmens žiniomis.

Pilietybės komisija buvo sudaryta, posėdžiai vyko, ir po vieno posėdžio Prezidentas pakvietė visus pasivaikinti. Susėdome už ilgo stalo, o vieta šalia Brazausko, skirta JAV LB valdybos pirmininkei Reginai Narušienei, buvo tuščia. Žinojau, kad ji dalyvauja Tėvynės sąjungos frakcijos posėdyje, ir susėdusiems po pusvalandžio laukimo nerimstant, mačiau, kaip vienas Prezidento patarėjų priėjęs pakuždėjo Brazauskui kažką. Priėjau ir aš, atsiprašydamas, kad „mes, amerikoniai, tokie nepunktu-

alūs“, o jis nuramino: „Atrodo, jai ten svarbiau nei čia.“ Man ypač buvo nesmagu, nes pirmo susitikimo metu ypač pabrėžiau, kad Lietuvių Bendruomenė yra nepolitikuojanti ir jos atstovai ne politikuoti į Lietuvą atvyksta. Tą akimirką įžengė Narušienė, ir Prezidentas kaip niekur nieko pakvietė ją sėsti šalia savęs. Pradėjau stebėtis Brazausko susivaldymu ir tolerantiškumu.

Viename pokalbyje paminėjo man, kad Narušienė pareiškusi, kad jis atstovaujas trims su puse milijono lietuvių Lietuvoje, o ji – pusantro milijono Amerikoje. Paminėjo jis tai nei sarkastiškai, nei pikta, nei pašaipiai. Keisčiausia, kad tų atstovaujančių atsirado daugiau, ir net tarpusavyje nesutinkančių. 1995 m. kovo mėn. anglų kalba pasirodė Lietuvos vyčių pareiškimas JAV LB krašto valdybos pirm. Narušienei, reaguojantis į jos laišką prez. Brazauskui, išspausdintą „Lietuvos ryte“, dėl jos kalbėjimo visų JAV lietuvių vardu. Ilgesniame pareiškime rašoma, kad nei ji, nei jos valdyba (your leadership) negali kalbėti Lietuvos vyčių vardu, nes Vyčiai, kurių yra apie 5,000, yra lietuvių kilmės Amerikos katalikai, turintys savo vadovybę, savo teises, savo tikslus, ir patys kalba už save. Pareiškimo nuorašai buvo pasiųsti: G. Lazauskui, ALT'ui, Česonui, PLB, K. Bobeliui, Lietuvos Respublikos Seimui. Pasirašė: Evelyn Oželis, National President Knights of Lithuania.

Ir tai buvo ne viskas. Apsilankęs pas prez. Brazauską, ilgametis ALT'o atstovas Washington, DC dr. Jonas Genys pareiškė Prezidentui, kad ALT'as atstovauja 800,000 lietuvių Amerikoje. Prezidentas, nesusigaudydamas tarp tų įvairių organizacijų, atsiųsdavo savo patarėjus pas mane, kad paaiškinčiau jam, nors atrodė, kad pirminius paaiškinimus jau būdavo gavęs iš dr. K. Bobelio. O pastarojo aiškinimai tikrai buvo keistoki. Į vieną užklausimą apie pagrindines Amerikos lietuvių organizacijas jis 1993 m rugsėjo 1 d. rašte išvardijo tik tris: Amerikos lietuvių tarybą, Tautos fondą ir Susivienijimą lietuvių Amerikoje, pridėdamas ir du laikraščius – „Lietuvių balsą“ ir „Draugą“. Kažkaip užmiršo Lietuvių Bendruomenę, Lietuvių Fondą ir kitus, tuo laiku leistus lietuviškus laikraščius.

Bus daugiau.

KOMENTARAS

Dėkingi Dievui, vertinantys žmones

KĘSTUTIS A. TRIMAKAS

Visada esu pasiruošęs dialogui, ypač aktualiomis temomis. Viena tokių temų yra dėkingumas Dievui. Iššūkį man metė Pranas Visvydas iš Santa Monica, CA savo laišku, pavadintu „Teologinė dėkingumo paskata“ („Draugas“, 2010 m. liepos 10 d.). Jis oponuoja man, keliančiam mintį visada būti dėkingiems mūsų Kūrėjui, o ypač gyvenimo ir ypatingų įvykių sukakčių proga. Deja, turiu pastebėti, kad dialogas bus sunkus, jei iš viso įmanomas.

Pirma, Visvydas jau pradžioje pateikia visiškai iškreiptą mano sampratą apie Dievą. Pavojus visada atsiranda su tais oponentais, kurie ne cituoja o neva, savaip „perfrazuoja“, ką kitas pasakė. Cituoju jį, ką jis savo laiške klaidingai pateikė kaip mano mintį: „Atseit tegu gerasis Dievas žino, kokie mes dėkingi už visas suteiktas gėrybes. Tarsi Dievas kaip tik to visą laiką iš mūsų ir laukia – dėkingumo, kuo daugiau dėkingumo. Kun. Kęstutis tai brėžte pabrėžia savo pasisakymuose.“ Nesu ne tik „brėžte pabrėžęs“, bet nesu iš viso kada nors taip kalbėjęs ar rašęs. Ateityje prašyčiau mano žodžius tiksliai cituoti, o ne klaidingai „perfrazuojant“ karikatūrinti Dievą. Savo gyvenime niekada nevaizdavau Dievo, kuris „visą laiką iš mūsų laukia – dėkingumo, kuo daugiau dėkingumo“. Teigiu: ne Dievui reikia mūsų dėkingumo, bet mums dera būti dėkingiems tiesiog dėl to, kad Dievas yra mūsų didysis geradarys ir mus apdovanoja visokeriopu – tiek medžiaginiu, tiek dvasiniu – gėriu.

Antra, Visvydas klaidingai teigia, kad mano „samprata yra pagrįsta viduramžių scholastikų tikėjimu – Dievas yra Visagalis Kūrėjas“. Kaip matau, laiško autorius nežino, kaip mano tikėjimas išsivystė ir kuo jis pagrįstas. Tai rodo ir jo paties pasirinktas laiško pavadinimas „Teologinė dėkingumo paskata“. Mano dėkingumo paskata nėra nei „teologinė“, nei „pagrįsta viduramžių scholastikų tikėjimu“, o patirtinė, pagrįsta asmeniniais išgyvenimais, vedančiais į išvalgas, išvadas ir įsitikinimą. Apie šį kelią išspausdinau penkias psichologijos knygas. Tai savarankiškas kelias, visada nuspalvintas asmeniniu, žmogų brandinančiu priėjimu. Ryškūs tokio kelio pavyzdžiai yra amerikietis, moderniosios psichologijos pirmūnas William James, o taip pat pasaulyje žinomas psichiatras Viktor Frankl.

Labai įžvalgų to kelio pavyzdį ir aptarimą pateikia bene pats žymiausias šių laikų mokslininkas Albert Einstein: „Gražiausias ir giliausias jautimas, kurį galime patirti, – tai mistinės tikrovės pajutimas. Jis yra visų tikrų mokslų sėjėjas. Tas, kuriam šis jausmas svetimas, kuris nebegali stebėtis ir su pagarbia baime ja žavėtis, tas yra beveik miręs. Žinoti, kad tai, kas neatskleidžiama, tikrai egzistuoja kaip giliausias intelektas ir labiau-

siai spinduliuojantis grožis, kurį mūsų buki protai tegali apimti vien savo primityviausiomis formomis. Šis žinojimas, šis jautimas yra tikro religingumo centras“ (Albert Einstein „Wie ich die Welt sehe“, C. Seelig (ed.) „Mein Weltbild“. Berlin, 1955, p. 10).

Patirtinis, intuityvus ir išvalgas kelias visada yra asmeninis. Išvados yra asmeninės. Jos veda į įvairius dvasinius jausmus. Aukščiausioji Būtis atrandama asmeniniu keliu, jai duodamas atitinkamas vardas. A. Einstein pripažįsta, kad egzistuoja asmeninis Intelektas, kurį jis sutapatina su spinduliuojančiu Grožiu. Toks pripažinimas veda į žavėjimąsi, dėkingumą ir Dievo sukurtų žmonių branginimą. O sukurtų žmonių branginimas veda prie kilnių darbų. Tai liudija psichologo W. James studijos išvada: „Meilės, pasišventimo... drąsos aukščiausi skrydžiai... yra įvykdyti dėl religinių idealų“ („The Varieties of Religious Experience“, 1955, p. 207).

Kuo asmenys giliau tiki, tuo jie gali tapti brandesni ir kilnesni. Šis tikėjimo ir brandimo kelias yra aprašytas su pateiktais asmenų pavyzdžiais bent kelių rinktinių psichologų – W. James, James Fowler, H. C. Ruemke. Tą kelią ir aš esu aprašęs, analizavęs ir pavyzdžiais iliustravęs jau minėtų penkių psichologijos knygų serijoje. Toje knygų serijoje galima rasti ir atsakymą apie kančios prasmę (pvz., „Žmogaus aukščiausi skrydžiai“, p. 142–146). Beje, vienas žymiųjų XX amžiaus paleontologų Teilhard de Chardin savo raštuose Dievo kūrybinį veikimą jungė su visatos evoliucija: ji prasideda materialinėje, bet suklesti dvasinėje sferoje – ypač per meilę. Žmogus, geradari Dievo kūrinys, meilę pasiekia per dėkingumą.

Visvydas galvoja, kad Dievo nėra ir žmonėms Jo nereikia. Prisiminkime jo sakinį laiško gale: „O kas gi įvertins žmonią, jeigu ne patys žmonės?“

Taip, bet šis viešas Visvydo laiškas, į kurį čia atsiliepiu, nerodo, kad jam pačiam sektųsi „įvertinti žmonią“, nes jis, deja, nesugeba būti objektivyvus net vieno žmogaus atžvilgiu. Ir šis šiame laiške išdėstytas atvejis nėra vienintelis.

Nesiseka Visvydui tiksliai, objektyviai įvertinti nei mūsų tautos labui pasiaukojusių tautiečių partizanų. Jis apie jų motyvą rašė: „būti jaunam, eiti į girią ar keršyti tiems, kurie dirba sovietams. Ne! Ne! Gal klystu.“ („Draugas“, 2009 m. lapkričio 12 d.). Tai nepagrįstas partizanų tikslų sumenkinimas. Pats partizanų buvęs, lietuvių partizanų pasiaukojimo reikšmę išgyvenęs Povilas Vaičekauskas už savaitės „Drauge“ pateikė priešingą, įtikinantį atsakymą. Partizanai nėjo keršyti, o ginti savo ir tautos teisių nuo žiauriausios okupantų prievartos.

Ir anksčiau, ir dabar MKS veikia kaip viso pasaulio geriausių tautos protus jungiantis ir idėjas skatinantis veiksnys. **Jono Kuprio** nuotr.

2011 m. XV Mokslo ir kūrybos simpoziumas Lietuvoje – svarbus žingsnis į ateitį

STASYS BAČKAITIS

Čikagoje baigiantis XIV Mokslo ir kūrybos simpoziumui (MKS) JAV Lietuvių Bendruomenės simpoziumo organizacinio komiteto ir Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijos vadovų buvo sutarta XV simpoziumą 2010 arba 2011 metais surengti Lietuvoje. Pagal nusistovėjusią tradiciją simpoziumai jau daugiau nei 40 metų rengiami JAV LB, o Lietuvai atkūrus nepriklausomybę nuo 1992 metų jie kas šešeri metai vyksta ir Lietuvoje. Sparčiai artėjant 2011-iesiems, kyla klausimas, ar MKS reikėtų ir toliau rengti, kokia jų nauda išeivijai ir Lietuvai, ir jeigu toliau bus nuspręsta rengti, koks turėtų būti jų pagrindinis tikslas, ko jais reikėtų siekti.

Nuo pat įkūrimo 1968 metais MKS tarnavo kaip lietuvių intelektualų ir mokslo darbuotojų susibūrimas, buvo keliami moksliniai ir kultūriniai klausimai, dalijamasi žiniomis, kalbama tautinio išlikimo tema bei skatinama atitinkama veikla. Jie taip pat padėjo praplėsti susižinojimo ir informacijos tinklus, sudarė galimybę naujiems ir produktyviems ryšiams bei sandėriams. Simpoziumai tapo plyšių ir okupanto sandariai uždarytą Lietuvos kultūrinį bei mokslinį gyvenimą, o Lietuvos darbuotojams tai buvo retas, bet solidus priminimas, kad jie yra ne vieni, kad jais ir jų likimu rūpinamasi. Visa tai pradėjo smarkiai keistis Lietuvai pradėjus žengti nepriklausomybės atkūrimo keliu.

Šeštasis simpoziumas, vykęs 1989 metais, puikiai pasitarnavo Lietuvos atgimimo laikotarpiui, kai Lietuvai reikėjo ir moralinės, ir organizacinės paramos bei pritarimo siekiant išsilaisvinimo. Netikėtai net 300 dalyvių iš Lietuvos suvažiavo į simpoziumą Čikagoje. Čia atsiskleidė Lietuvos laisvės siekiai, paaiškėjo šalies kultūrinė ir mokslinė padėtis bei noras bendrai dirbti su išeivija. Lietuvos atstovai pasiūlė ir JAV MKS organizacinis komitetas sutiko kas treji metai pakaitomis ruošti simpoziumus. Nuo to laiko bendruose simpoziumuose ėmė dalyvauti vis didesnis skaičius visame pasaulyje gyvenančių lietuvių kūrybos ir mokslo darbuotojų.

* * *

Ir anksčiau, ir dabar MKS veikia

kaip viso pasaulio geriausių tautos protus jungiantis ir idėjas skatinantis veiksnys. Jis tapo ypač svarbus dabartinio ekonominio nuosmukio, mokslo ir technologinių pokyčių bei didžiulio protų nutekėjimo iš Lietuvos akivaizdoje. Mokslo ir kūrybos laimėjimų apžvalga, jų įvertinimas, problemų aptarimas bei sprendimų ieškojimas buvo pabrėžti XIV simpoziume. Pvz., 2008 m. XIV MKS metu moksliniam akiračiui, ypač dalyvių iš Lietuvos, praplėsti buvo sudaryta galimybė apsilankyti ir išgirsti, kaip didelį prestižą ir gerą vardą turintys Northwestern University ir Illinois Institute of Technology skatina mokslo pažangą, studentus kūrybiniam ir moksliniam darbui, puoselėja ryšius su pramone. Šio apsilankymo metu simpoziumo dalyviai išgirdo Nobelio premijos laureato fizikos srityje samprotavimus apie mokslo įtaką gyvenimui bei svarbą vaikui jau nuo pirmųjų žingsnių mokykloje įdiegti meilę mokslui. Buvo apsilankyta JAV nacionalinėje „Argonne“ laboratorijoje siekiant supažindinti MKS dalyvius su čia atliekamais svarbiais darbais aukštųjų technologijų srityje. Simpoziume formaliai buvo sukurta JAV lietuvių išeivijos jaunimo stažuotės programa, skirta darbui Lietuvoje, užsimezgė bendradarbiavimo ryšys tarp Čikagos apylinkėje psichologijos srityje dirbančių lietuvių ir Lietuvos psichologų. MKS taip pat sudarė progą iš viso pasaulio atvykusiems lituanistinio švietimo darbuotojams sutartinai pabendrauti dviejų dienų studijose, aptarti mokytojų metodikas bei tolesnį jų plėtojimą abiejose Atlanto pusėse.

* * *

Lietuva šiuo metu patiria sunkiai pastebimą, bet labai didelę žalą dėl jaunimo ir masinio jaunų protų egzodo į užsienį. Stulbinamai didėjantis jaunos kartos žmonių, išmanančių ir galinčių kurti naujas technologijas bei vystyti mokslą praradimas riboja Lietuvos mokslo pažangą bei jo lygio išlaikymą. Vienoje Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjungos studijoje pastebima, kad nors „Lietuvoje mokslininkų ir mokslo darbų daugėja, bendrai paėmus, jų kokybė prastėja“. Kitoje lyginamojoje studijoje sakoma, kad „Lietuvoje trūksta tarpdisciplininių studijų bei inovatorinių idėjų, kurias galėtų panaudoti ir politikai“.

Nukelta į 11 psl.

Vilnius, liepos 16 d. (ELTA) – Vilniaus gyventojams ir miesto svečiams pradėta nemokamai dalinti geriamąjį vandenį. Nemokamai vandens galima atsigerti visose „Coffee Inn“ kavinėse Vilniuje, taip pat jo duodama dešimtyje Vilniaus vietų – kai kuriose viešojo transporto stotelėse, prie gydymo įstaigų. Per keturias kaitros dienas Vilniuje nemokamai išdalinta apie 10 tonų vandens, savaitgaliui paruošta dar 15,000 geriamo vandens buteliukų. Prireikus vandenį dalins sostinės autobusų ar troleibusų vairuotojai. **ELTA** nuotr.

„Misijos Sibiras‘2010“ dalyviai grįžo namo

Vilnius, liepos 16 d. (ELTA) – Iš tremties vietų Sibire sugrįžo aštuntoji „Misija Sibiras“ ekspedicija. Penktus metus iš eilės LiJOT organizuojamo projekto „Misija Sibiras“ dalyviai šiais metais lankėsi Sverdlovsko srityje Rusijoje. Dvidešimt jaunų, savo pavyzdžiu kitus patriotiškumo mokančių žmonių Vilniaus geležinkelio stotyje buvo pasitikti su duona ir druska.

Pasak Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LiJOT) prezidento Šarūno Frolenko, ekspedicija projekto dalyviams buvo didelis iššūkis, tačiau patys svarbiausi ir atsakingiausi darbai laukia Lietuvoje, kur kiekvienas misijoje dalyvavusių jaunuolių savo bendraamžiams perduos patirtį, žinias bei rodys jiems sektiną patriotiškumo ir pilietiškumo pavyzdį.

Per dvi savaites trukusią ekspediciją buvo sutvarkytos 6 kapinės, susitikta su 5 vis dar Sibire gyvenančiais lietuviais ir Lietuvių Bendruomenėmis, pastatyti 3 nauji kryžiai bei nuveikti kiti svarbūs darbai.

Ekspedicijos vadovas Gintautas Alekna gyrė projekto dalyvius. Jis sakė, kad su ekspedicijos komanda neturėjo jokių problemų.

Grįžusius ekspedicijos dalyvius pasveikino ir užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius, kuris linkėjo, kad patirti įspūdžiai dar ilgai neišblėstų. Užsienio reikalų ministerija (URM) palaiko ir remia projektą „Misija Sibiras“ nuo pat šios iniciatyvos pradžios – 2006 metų. Projektui įgyvendinti pernai URM skyrė 70,000 litų, šiais metais – 20,000 litų, dar 30,000 litų šiemet iniciatyvą parėmė Vyriausybė.

Projektas „Misija Sibiras“ rengiamas nuo 2006 metų, šia iniciatyva iki šių metų į Rusijos Federaciją ir Kazachstano Respubliką išvyko 7 jaunimo ekspedicijos, sutvarkiusios apie 70 lietuvių kapinių, aplankiusios apie 100 lietuvių ar lietuvių kilmės asmenų. Kaskart iš ekspedicijų jaunuoliai parsiveža nuotraukų, dienoraščių bei nuo rudens važinėja po Lietuvos mokyklas, universitetus, kolegijas ir kitas įstaigas bei organizacijas, pristatinėdami projekto rezultatus savo bendraamžiams. Taip siekiama jaunimą skatinti domėtis savo šalies istorija, išlaikyti kartų dialogą bei tarpusavio supratimą ir parodyti visuomenei, kad Lietuvos jaunimas yra pilietiškai ir patriotiškai.

Prašoma patikslinti D. Kedžio mirties priežasties išvadas

Vilnius, liepos 16 d. (ELTA) – Prokurorams kilo papildomų klausimų, susijusių su Drąsiaus Kedžio pomirtinių sužalojimų atsiradimu. Dėl to nuspręsta kreiptis į teismo medicinos specialistus, kad papildytų D. Kedžio mirties priežasties išvadas.

Generalinė prokuratūra pranešė, jog ji kreipėsi į Valstybinės teismo medicinos tarnybos specialistus, prašydama patikslinti D. Kedžio mirties priežasties išvadas. Susipažinus su liepos 14 d. gautomis išvadomis prokurorams kilo papildomų klausimų, susijusių su pomirtinių sužalojimų atsiradimu.

„Generalinė prokuratūra pabrėžia, kad prokurorams nekyla abejonių dėl Lietuvos teismo medicinos specialistų pateiktų išvadų patikimumo ir pagrįstumo. Papildomos informacijos prašoma tik siekiant išaiškinti pomirtinių sužalojimų pobūdį, nustatyti, kaip jie galėjo atsirasti, ir apie tai informuoti visuomenę“, – teigiama Generalinės prokuratūros

pranešime.

Teismo medicinos specialistai nustatė, jog D. Kedys mirė užkimšus kvėpavimo takus svetimkūniais – žolės lapu ir skrandžio turiniu. Prieš mirtį D. Kedys vartojo daug alkoholinių gėrimų, dėl to esą galėjo užsikimšti kvėpavimo takai. Organizme taip pat rasta receptinių raminamųjų vaistų, slopinamųjų medžiagų.

Apžiūrint D. Kedžio lavoną rasti nedideli nubrozdinimai ant dešiniojo riešo, veido, kaktos, taip pat buvo nedidelė kraujosruva dešiniajame paa kyje. Išvardytieji sužalojimai padaryti po mirties.

Specialistų išvada grindžiama ne tik Lietuvoje atliktų tyrimų duomenimis, bet ir Miuncheno teismo toksikologijos centro analize atliekant narkotinių, toksinių ir vaistinių medžiagų paiešką. Be to, Valstybinė teismo medicinos tarnyba kreipėsi į Danijos ir Šveicarijos kolegas ir prašė pateikti jų nuomonę. Ji neprieštarauja Lietuvos specialistų išvadai.

Krašto apsaugos ministrė susitiko su JAV specialiųjų pajėgų atstovu

Vilnius, liepos 16 d. (BNS) – Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė liepos 16 d. susitiko su JAV Specialiųjų pajėgų vadavietės Europoje atstovu, už strateginį planavimą ir tarptautinį karinį bendradarbiavimą atsakingu pulkininku leitenantu Joseph King.

R. Juknevičienė pabrėžė, kad atsakomybės už saugumą Afganistane perdavimas vietos pareigūnams yra esminė sėkmės Afganistane sąlyga, ir pristatė Lietuvos ketinimus skirti daugiau dėmesio nacionalinėms Afganistano saugumo pajėgoms rengti. Bendradarbiaudama su JAV

Pennsylvania nacionaline gvardija, Lietuva ketina įkurti Policijos operacinę mokymo ir sąveikos grupę, kuri leis sustiprinti vietos pajėgų gebėjimą užtikrinti saugumą Goro provincijoje. Lietuva vadovauja Goro provincijos atkūrimo grupei, joje tarnauja apie 150 lietuvių karių.

Per susitikimą amerikiečiai pabrėžė, kad JAV politinė ir karinė vadovybė labai vertina Lietuvos indėlį Afganistane. JAV delegacija taip pat susitiko su Lietuvos kariuomenės vado generolu majoru Arvydu Pociumi ir lankėsi Jungtiniame štabe.

Dar galima įsigyti vardinių plytų skulptūrai „Laisvės kelias“

Skulptūra stovės Baltijos kelio atkarpoje Vilniuje – Konstitucijos prospekto ir Geležinio vilko gatvių sankirtoje palei transporto žiedą. **ELTA** nuotr.

Vilnius, liepos 16 d. (BNS) – Porai savaikių pratęsta galimybę įsigyti vardinių plytų Lietuvos valstybės atkūrimo dvidešimtmečiui skirtai skulptūrai „Laisvės kelias“. Nesukubę iki šiol prisidėti prie skulptūros tai dar galės padaryti iki liepos 28 d. Anksčiau buvo numatyta plytas baigti pardavinėti liepos 15 dieną.

„Dabar tikrai niekas negalės pasakyti, kad nespėjo, – sakė sumanymo autorius skulptorius Tadas Gutauskas. – Nes tikrai esame sulaukę nemažai priekaištų, kad žmonės išvažiavę, atostogauja, nežinojo, nepamatė, todėl ir neturėjo galimybės prisidėti prie skulptūros.“

Šiuo metu rėmėjai jau yra įsigiję 10,500 plytų. Skulptoriaus teigimu, planuojamai 60 metrų ilgio ir 3,4 metro aukščio skulptūrai iš viso reikėtų apie 20,000 plytų, tačiau iki atidarymo rugpjūčio 23 dieną bus statoma iš tiek plytų, kiek jų bus įsigyta. O vėliau projektas ir toliau būtų tęsiamas, kol pasieks numatytą dydį.

mas, kol pasieks numatytą dydį.

Kiekvieno asmens ar šeimos, prisidėjusios prie „Laisvės kelio“, vardas ir pavardė ar šeimos pavardė išpaudžiama plytoje. Plyta, kurioje bus išpaustas ją nusipirkusio asmens vardas, kainuoja 25 litus. Norintiesiems joje įamžinti savo šeimos vardą ji kainuoja 50 litų. Prie šio pilietinio projekto prisidėjo ne tik Lietuvos, bet ir kitų šalių gyventojai, daugiausia lietuvių tautybės.

Pasak T. Gutausko, jei gyventojai nupirktų visas 20,000 plytų, turėtų būti surinkta 500,000– 600,000 litų, arba pusė sumanymui įgyvendinti reikalingos sumos. Iš viso „Laisvės kelio“ sukūrimo darbai kainuos 1 mln. litų, tačiau, anot T. Gutausko, sąmata turėtų sumažėti, nes jau starta dėl kelių nuolaidų. Vyriausybė projektą parėmė 70,000 litų. „Laisvės kelią“ planuojama atidengti šių metų rugpjūčio 23 dieną minint Baltijos kelio 21-ąsias metines.

V. Urbonas JAV ruošiasi plaukti per Yellowstone ežerą

Vilnius, liepos 16 d. (Delfi.lt) – Panevėžietis triatlonininkas Vidmantas Urbonas Jungtinėse Amerikos Valstijose ruošiasi plaukimui per Yellowstone ežerą. Kaip sakė V. Urbono žmona Rita Urbonienė, per aukštai kalnuose esantį ežerą triatlonininkas planuoja plaukti šios savaitės pabaigoje arba kitos pradžioje.

Šis ežeras tyvuliuoja 2,376 kilometro aukštyje, skaičiuojant nuo jūros lygio. Plaukikas turi prisitaikyti prie aukščio skirtumų, todėl, pasak jo žmonos, šią savaitę treniravosi pusantro kilometro aukštyje esančiame Pouel ežere, su komanda keliavo po kitas aukštai kalnuose esančias vietas.

R. Urbonienės teigimu, Yellowstone prognozės kol kas neguodžiančios. „Oro temperatūra naktį siekia 4 laipsnius šilumos, vandens temperatūra šiuo metu tėra 6–7 laipsniai šilumos. Po pietų visada lyja su žaibais ir gūsingu vėju“, – sako sportininko žmona.

Planuojamas plaukimas yra V. Urbono vykdomos akcijos, kuria siekiama atkreipti dėmesį į gėlo vandens trūkumo ir užterštumo problemas pasaulyje, dalis. V. Urbonas užsiėmęs akcijos „Vanduo – tai gyvybė“ metu per 5 metus įveikti 5 gėlo vandens ežerus, esančius įvairiuose žemynuose. Pernai jis perplaukė Titi-caca ežerą Pietų Amerikoje.

Aplankykite
www.draugas.org

Mes 2030-aisiais

Didžiausia Baltijos šalyse naujienų agentūra BNS, minėdama savo veiklos dvidešimtmetį, pristato Lietuvos žinomų žmonių mintis apie galimus pokyčius Lietuvoje ir Baltijos šalyse per ateinančius 20 metų.

Aleksandras Abišala
Kovo 11-osios Nepriklausomybės Akto signataras

2030 metais Lietuvos paežerėse ir miškeliuose nebus šiukšlių. Ežerai ir miškeliai bus. Ir lietuvių ten bus – baltaodžių šviesiaplaukių raudonskruosčių, keletas juodaodžių, vienas kitas įžambiomis akimis, bet visi – lietuviai. Paežerėse ir miškeliuose jų bus daug, nes būti gamtoje jie labai mėgs. O šiukšlių nebus. Nes tie lietuviai žinos ir jaus, kad paežerės ir miškeliai yra jų. Ne „mano“, kur galima tvora atsitverti tik sau (na, dar vaikams), bet „JŲ“. O kad „JŲ“ – jie mokės suprasti todėl, kad visų pirma bus gerai suprastę, kas tie JIE yra. (Iš tiesų tai bus „MES“, tie patys lietuviai, kaip šiandien, tiktai geresni.) Ne tiek daug tereikia – suprasti protu ir širdimi, kad esam MES – ne tik AŠ, JIS, JI (tai suprasti irgi svarbu), bet ir kažkokių dalykų jungiami MES. Ir kad MUMS niekas neduos kitų namų, o šitie namai yra MŪSŲ. Retas šeimnininkas teršia savo namuose, o dar jei kitas šeimnininkas sugėdina, tai ir visai retas. Užtat šiukšlių ir nebus.

Ir dabar kartais pasakom – MES, LIETUVIAI. Dažniausiai galvodami – mes, baltaodžiai šviesiaplaukiai raudonskruosčiai. Kai kurie mokantys kalbėti lietuviškai, beveik visi – beveik lietuviškai. Bet baltaodžių šviesiaplaukių raudonskruosčių yra ir suomių, o lietuviškai koks vienas italas kalba dar geriau už mus. Juo lab daug lietuviškai kalbančių yra Airijoje. Čia ir bėda, kad kol kas nemo-kame suprasti, kodėl mes esame (jei iš viso esame) MES. Taip, net ir dabar kai kurie gyvename Lietuvo valstybėje, bet dauguma – lyg per prievartą, lyg iš tingumo keisti vietą. Dauguma sako, kad anoje nevalstybėje Lietuvoje buvo geriau gyventi, kita dauguma – kad nertų iš čia, jei tik galėtų. Ne, aš ne prieš išneriančiusius. Sako, ten Airijoje kitas jaučiasi labiau lietuvis, o kartais net tuo didžiuojasi. Beje, kodėl kiekvienas švedas, užrietas nosį ir išpūtęs žandus, kelia savo kieme Švedijos vėliavą, o lietuvis – nelabai? Ogi kad didžiuojasi savo Švedija, kad žino esąs švedas ir kad ta Švedija yra jo (na, dar tėvų per dvidešimt penkias kar-

tas) sukurtas dalykas. Tai kaip nesi-didžiuosi savo kūrinio ir jo neprižiūrėsi? Niekas kitas už tave nei prižiūrės, nei pasididžiuos. O jau niekad – nepavaldys tavo namų geriau už tave. Aišku, yra ir bambeklių, ir nepatenkintų, ir sakančių „nerčiau aš iš čia...“, bet tik tada, kai negirdi kiti, neMES.

Čia aš kalbu apie „gudrų“ žodį IDENTITETAS, lietuviškai būtų turbūt TAPATYBĖ, o dar paprasčiau – kodėl mes esame MES, kas kiekvieną AŠ jungia į ratą, kuo MES skiriamės nuo kitų. Nėra tatau paprastas reikalas. Ne taip seniai Prancūzijos valdžia bandė klausti išmintingų moterų ir vyrų – pasakykite, kas tas prancūziškasis identitetas. Nepasakė, o valdžia tik apsijuokė (mūsų „drąsi Lietuva“ – iš tos pačios operos). Gal ne to klausė, o gal moksliškų apibrė-

2030 metais Lietuvos paežerės ir miškeliai bus švarūs. Ir MES ten būsime.

žimų ir nereikia. Mat svarbiausią dalyką – kad jie yra PRANCŪZAI – dauguma prancūzų ir taip žino, jie savo Prancūziją turi jau gal dvylika šimtmečių. Ir dar žino, kad ta PRANCŪZIJA yra jų.

Mes savo viduramžišką tapatybę primiršome per du šimtus metų po rusu. Pradėjome kurti naują po Vasario šešioliktosios, bet per dvidešimt metų ne viską spėjome. Ką buvom spėję, vėl praradome sovietmečiu. Didelė mūsų bėda, kad per naujus dvidešimt metų ne per daug apie tai galvojome. Tai ir blaškomės nuo tvoros iki tvoros – tai esame išskirtiniai, visi turi mus mylėti ir dievinti, jei ne – tai krintame žemėn ir spardomės. Arba esame tokie netikę, patys blogiausi, o jei kas to nežino – tuoj puolame apie

tai pranešti Londone, Briuselyje ar Washington. Sakome, kad esame geriausi krepšinio žaidėjai, bet gauname į skudurus nuo lenkų, o už MUS žaisti nenori nė vienas kiek prakutęs lietuvis. Giriamės, kad esame darbščiausi pasaulyje, bet uždirbame bene mažiausiai Europoje. Kiti vėl sako, kad nemokame nieko doro sumeistrauti, o kiek lietuvių prigalvoja puičiausių dalykų, tinkamų visam pasauliui. Tik mes patys apie juos mažai žinome. O jau labiausiai visiems garsiai trimituojame, kad lietuvių valdžia (kas ten besėdėtų) yra pati pati...

Sako – kai nežinai, kur eini, ten ir atsiduri. O kai nežinai, prie kokių MES priklausome, tai ir negali žinoti, kur MES einame.

Bet iki 2030 dar turim dvidešimt metų. Ne taip daug, bet ir pakankamai. Pirmas darbas – susivokti, kokie esame, ką čia turime ir ką galėtume

pradėtų galvoti, kad vis tiek esame bent kiek MES?

Kinai jau kadaį suprato, kad ke-lią nueina einantis. Tai reikia, kad tie išmintingieji (kiti keikia „elitu“) pradėtų mums po lašelį kapsėti: „Esame čia, kitaip nebus, turime tvarkytis patys. Esame ne geresni, bet ir ne prastesni už kitus.“ Dar, žiūrėk, taip bešnekėdami išmąstytų, kuo esame šiek tiek geresni. Kai mums taip nuolat protingai kalbėtų, nori nenori pradėtume tikėti, kad tų bendrumų turime ir kad verta šį bei tą nudirbti kartu, kad taip visiems būtų geriau. Jei dar ne patys išmintingieji, bet blaivaus proto ir švarios sąžinės žmonės pasakytų kaimynui: „Žiūrėk, nekvailai šneka; gal tikrai verta nustoti bumbėti ir imtis darbo?“ – jau daugiau atsirasų patikėjusiųjų. Tada jau po truputį, po truputį pradėtume iš ten, kur esame geresni, spausti geresnį pinigą nei kaimynai. Arba laimėtume kokią čempionatą, ar dainą už kitus gražiau padainuotume. Tada pradėtume tyliai, o paskui ir garsiai galvoti: „Žiūrėk, visai neblogai MUMS išeina.“ Kas tie MES? Ogi tie, kuriems neblogai išeina. Ir AŠ esu prie MŪSŲ. O tada jau imtume suvokti, kad galime patys tvarkytis MŪSŲ namuose ir kad niekas už MUS nesutvarkys. Pradėtume tvarkytis. Suprastume, kad gerai tvarkytis reikia gerų verslo vadovų, nustotume savus verslininkus keikti vagimis. Susivoktume, kad fabrike galima uždirbti gerą algą, ir nevarytume su šakėmis to fabriko statytojų. Stai-ga atsivertų akys, kad mokytojams ir gydytojams ne valdžia, o mes patys pinigus duodame, kad anie mus moky-tų ir gydytų, o policininkams – kad saugotų. Ir kad pensijos iš dangaus nenukrinta, taigi „orią senatvę“ tu-rime uždirbti mes – ir savo tėvams, ir paskui sau. Galiausiai nustotume galvoti, kad valdžia – iš Dievo. Žino-tume, kad iš mūsų pačių. Ir kad ji – tik mūsų komandos kapitonas, kurį pasiskiriame tam, kad visi geriau žaistume. Dar žinotume, kad už mus joks kapitonas nesužais, kol mes gu-lėsime po medžiu. Ir šiukšlių iš paežerių ir miškelių nesurinks. Patys mokėtume nešiukšlinti. Todėl 2030 metais paežerės ir miškeliai bus švarūs.

Ir aš ten būsiu.

JAV Senatas pritarė finansų pertvarkai

Washington, DC, liepos 16 d. (BNS) – Jungtinių Valstijų Senatas pritarė šalies finansų sistemos pertvarkos projektui. Barack Obama administracijos parengtam dokumentui, kuriuo siekiama išvengti 2008 metais kilusios finansų krizės pasikartojimo, pritarė 60 senatorių. 39 buvo prieš.

Dokumentas įsigalios po to, kai jį pasirašys Jungtinių Valstijų prezidentas. Specialistai teigia, kad naujasis įstatymas visiškai pakeis JAV finansų sistemos darbo taisykles. Demokratų parengtas įstatymas draudžia bankams vykdyti operacijas finansų rinkose savo lėšomis, taip pat riboja bankų augimą, nes bankrutavę

per dideli bankai sukėlė grėsmę visai JAV finansų sistemai.

Įstatymo kūrėjai taip pat numatė bankrutavusios finansų bendrovės panaikinimo tvarką, kuri leis sumažinti konkretaus banko bankroto poveikį visai ekonomikai. Naujasis įstatymas taip pat sugriežtins paskolų išdavimą ir kitas operacijas. Be to, numatoma įkurti specialią agentūrą, kuri kovos su neteisėtais finansiniais sandėriais.

JAV Atstovų Rūmai minėtam įstatymo projektui pritarė birželio 30 d. Šiam įstatymo projektui priešinėsi respublikonai teigė, kad naujosios taisyklės gali pakenkti Jungtinių Valstijų ekonomikos konkurencingumui.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
Air Freight	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Trucking	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

JONAS V. PRŪNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRŪNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbotvietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

AKIŲ LIGOS

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #4105
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.
Ausų, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

JAV LB KV Socialinių reikalų taryba
2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

„PREKYBOS MOKESČIŲ IŠEIGINĖS“: ŠVENTĖ VARTOTOJAMS BEI PREKYBININKAMS

Illinois valstijos mokesčių departamento (Illinois Department of Revenue) nutarimu nuo šių metų rugpjūčio 6-osios iki rugpjūčio 15-osios (imtinai) visoje valstijoje bus vykdoma vadinamoji „prekybos mokesčių išėiginių“ (Sales Tax Holiday) programa. Kitaip tariant, nurodytu laikotarpiu bus galima įsigyti kai kurių prekių, mokant mažesnį prekybos mokestį. Atitinkančioms nustatytus reikalavimus prekėms prekybos mokestis (taikomas valstijos) bus laikinai sumažintas procentais (nuo prekės kainos). Jei, pvz., Jūsų įsigyjama prekė paprastai yra apmokestinama 9,75 proc. kainos, „išėiginių“ metu jai tebus taikomas 4,75 proc. mokestis. Kita vertus, jei minėtai prekei paprastai buvo taikomas 6,25 proc., „išėiginių“ metu jis tesudarys 1,25 proc. tos prekės kainos.

Kaip žinoma, Illinois valstijoje (ir daugelyje kitų) yra taikomas vadinamasis „two-tiered“ (dviejų lygių) prekybos mokestis. Dauguma prekių yra apmokestinamos „normalių“ tarifu, t. y. 6,25 proc. valstijos prekybos mokesčiu (bei papildomais vietinės valdžios nustatytais mokesčiais, kurie atsispindi bendrai surinkto mokesčio pavidalu prekių pirkimo kvituose ir gali siekti iki 9,75 proc. pirkinio sumos; valstijos dalis visuomet sudaro 6,25 proc.). Taip pat egzistuoja tam tikros išimtys – vaistams (tiek receptiniams, tiek parduodamiems be recepto) bei maisto produktams (tačiau ne visiškai pagamintam, vartoti paruoštam maistui) yra taikomas 1 proc. valstijos mokestis.

Kaip ir kitose valstijose, „prekybos mokesčio išėiginių“ laikotarpis Illinois yra pritaikytas metui, kai moksleiviai bei studentai ima aktyviai pirkti naujiems mokslo metams reikalingus daiktus. Todėl nenuostabu, kad daugumą daiktų, kuriuos bus galima įsigyti su prekybos mokesčio nuolaida, sudarys mokymosi reikmenys (rašymo priemonės, sąsiuviniai bei popierius, įvairios kitos kancelia-

rijos prekės, skaičiuotuvai, kuprinės bei knygų krepšiai ir pan.). Tačiau nuolaidos tuo neapsiribos: mažesnį prekybos mokestį reikės mokėti ir už daugumą drabužių bei batų, įskaitant specialią aprangą (pvz., laboratorijos chalatus, mokyklos uniformas ir pan.). Kita vertus, mokesčių nuolaidos nebus taikomos knygoms, įskaitant ir vadovėlius, žodynus bei kitą mokomąją literatūrą. Jų taip pat neverta tikėtis perkant kompiuterius ar kitą elektroninę įrangą, įskaitant mobiliuosius telefonus. Nuolaidos taip pat negalios tokiems pirkiniams kaip pačiūžos, speciali, šokiams skirta ar profesionalų sportinė avalynė, įvairios kitos sporto prekės, taip pat kosmetikai, papuošalams, lagaminams ir pan. Pagaliau, pagal nustatytas taisykles, bet kokie drabužių ar avalynės pirkiniai turės būti ne daugiau nei 100 dol. vertės, tokiu būdu bandant užtikrinti, jog nuolaidų programa galės pirmiausia pasinaudoti mažiau pasiturintieji. Mokymosi reikmenims 100 dol. vertės riba nebus taikoma.

IL Department of Revenue taip pat įspėja visus verslininkus, prekiaujančius nurodytomis prekėmis, atitinkamai pakeisti prekybos mokesčių rinkimo tvarką. Taip pat vertėtų atkreipti dėmesį, jog 100 dol. vertės riba yra taikytina ir prekėms, parduodamoms su parduotuvės nuolaida (tuomet atsižvelgiama į kainą po nuolaidos). Jei prekės, kurioms taikytina prekybos mokesčio nuolaida, yra parduodamos drauge su kitomis, kurioms nuolaida netaikoma, visam rinkiniui nuolaida galės būti taikoma tik tada, jei nustatytus reikalavimus atitinkančių prekių rinkinyje bus daugiau nei tų, kurioms ji netaikytina. Prekės, kurios paprastai parduodamos drauge (pvz., pora batų), taip pat negalės būti parduodamos po vieną, norint „įtalpinti“ jas į nustatytas vertės ribas.

Pagal IL Department of Revenue informaciją parengė
Vaida Maleckaitė

JAV LB Socialinių reikalų tarybos raštinė Čikagoje yra BIA (Bureau of Immigration Appeals) akredituota įstaiga, kurioje galite gauti Jums reikalingas imigracinių prašymų formas. Taip pat atliekame dokumentų vertimus bei tvirtiname notariškai. **Raštinės darbo laikas:** nuo antradienio iki ketvirtadienio, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. **Tel. (773)-476-2655.**

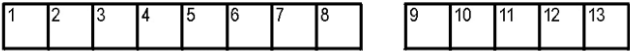
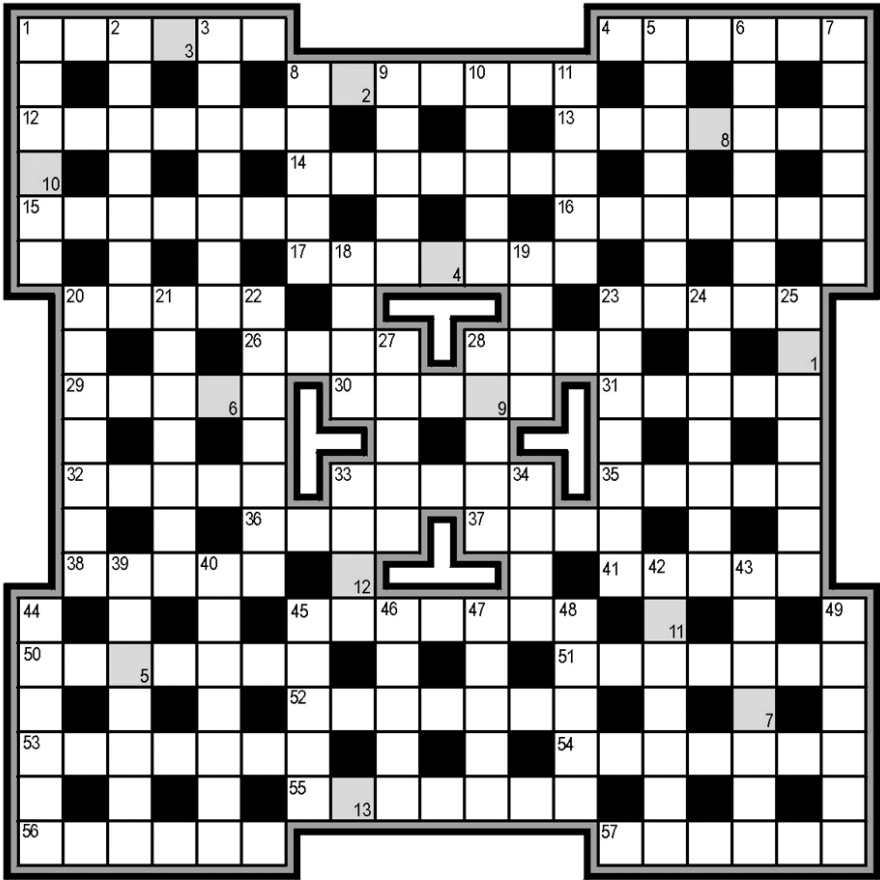
SUBSCRIPTION:
6 months - 85\$
1 year - 140\$
ONLINE VERSION:
6 month - 40\$
1 year - 80\$
Raugyklos 15, Room 305
Vilnius, LITHUANIA
Ph.: 370 52624892
lilija@baltictimes.com
www.baltictimes.com

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS
2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629
Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. klausykite seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos
Tel. 773-476-2242
AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

Kryžiažodis Draugas Nr. 066

Vertikaliai:

1. Keturių gamos laipsnių intervalas. 2. Nedidelis baldas, sudarytas iš atvirų lentynėlių, knygdėtė. 3. Lietuvos vaikų ir moksleivių televizijos konkursas „Dainų ...” 5. Audeklo gabalas, vartojamas kaip simbolis. 6. Nudažyta ar apkalta apatinė sienos dalis. 7. Užtekimas ko ilgam. 8. Kvepianti dovana. 9. Prekės svoris su pakuote. 10. Smulkios kvietinės kruopos. 11. Tolimųjų Rytų sardinė. 18. Apaštalui Simonui Petruui Jėzaus suteiktas vardas – Bažnyčios pamatas. 19. Gleivinės opelė. 20. Susitelkimas, atidumas. 21. Istorinė baltų žemė. 22. Pirmasis Lietuvos prezidentas. 23. B. Brazdžionio poezijos rinkinys „Kunigaikščių ...” 24. Kalėdų Senelis – Santa 25. Japoniškų puokščių darymo menas. 27. Milijoninis Ukrainos miestas. 28. Naktinė lango užuolaida. 33. Vid. Azijos tautų dengtas vežimas. 34. Vokiškas automobilis. 39. Patarlė: „Geras ... ilgai noksta.” 40. Valstybė Karibų baseine. 42. Uošvių namai. 43. Smūgis kumščiu. 44. Prospektas, plati gatvė, dažniausiai iš abiejų pusių apodinta medžiais. 45. Chem. elemento tirpalas spirite, naudojamas medicinoje. 46. Pietų Amerikos strutis. 47. Valstybė Okeanijoje. 48. Sausringo klimato zonos plotas, apaugęs didele žole. 49. Saulės sistemos planeta, pavadinta romėnų karo dievo vardu.

Horizontaliai:

1. Balta minkšta klintis. 4. Medžiagos ypatybė veikti uoslę. 8. Specialieji ... muzikai ir dailei. 12. Išsamus ko nors nagrinėjimas. 13. 60 minučių. 14. Senovinis arabų kilmės styginis gnaibomasis instrumentas. 15. Sporto komandos vadovė. 16. Audimo padargas. 17. Tauta, kalbanti viena finų kalbų. 20. Vaižganto apysaka „... ir dėdienės”. 23. Moteriškų drabužių ilgio tipas. 26. ... trumpos kojos. 28. V. Sirijos-Giros romanas „... ir viskas”. 29. Katę ... pirkti (išigyti ką neapžiūrėjus). 30. Siuvėjo darbo priemonė. 31. „Lietuviais ... mes gimę” 32. Lietuvos dainininkas, grupės „Delfinai” vokalistas. 33. Seneka sakė: „Per aspera ad...” (Per kančias į žvaigždes) 35. G. Puccini opera. 36. H. Ibseno drama (kitaip „Lėlių namai”). 37. Tai, kas skiriama dievams. 38. Trokštamas dalykas, goda. 41. Sunykęs gyvulys. 45. Poetas Julius 50. Dalyvavimo reikšmė, svarba, poveikis. 51. Vieta, kurioje nieko nėra (tuščia vieta). 52. Kaip ..., taip ir ant žemės (visur vienodai). 53. Laikas ... pėdsakus. 54. Ženklas sudėties veiksmui žymėti. 55. Graižažiedžių šeimos laukinė ir darželių gėlė. 56. Įrengta vieta laivams stovėti, remontuoti. 57. Klasikinis pramoginis šokis.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

* **Darbšti**, atsakinga moteris ieško darbo. Gali rūpestingai prižiūrėti jūsų vaikus, globoti tėvus, slaugyti ligonius. Tel. 815-603-9052.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo. Patirtis, automobilis, dokumentai. Tel. 708-945-5689.

* **Lietuvių** kalbos mokytoja, turinti 27 metų darbo patirtį, gali privačiai mokyti bet kokio amžiaus vaikus. Tel. 708-945-5689.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja. Minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

Siuvu užuolaidas (dienines ir naktines), lovos uždangalus, pagalves. Galiu patarti, turiu ilgametę patirtį.
Tel. **708-692-7039**

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S.Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priėnamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr.RAMUNĖ MACIJASKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. Raimundas Jeleniauskas
DANTŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai ir angliškai. Priimamos įvairios apdraudos. Valandos pagal susitarimą.
Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC
1645 S. River Rd., Ste. 21
Des Plaines, IL 60018
tel. 847-299-4811

Dr. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.;Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
AMERIKOS „TOP DENTIST” 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:
● implantai
● tiltai, karūnos, protezai
● vaikų dantų gydymas
● šaknies kanalų valymas
● chirurgija
● parodontozės specialistas kabinete
● kosmetinės procedūros — „veneers”, balinimas
● TMJ/TMD gydymas

Dr. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė, kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas
RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

Dr. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas. Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Vėliavos ir jų reikšmė. Žalgirio mūšio simboliai

Pokalbis su istorike **Violeta Rutkauskiene**

– Šiomet minime Žalgirio mūšio 600-ąsias metines. Ta proga pakalbėkime tiek apie Žalgirio mūšyje naudotas lietuviškas vėliavas, tiek apskritai apie vėliavas ir jų reikšmę. Ką vėliavos reiškė viduramžiais?

– Vėliavų tradicijų ir jų užuomazgų reikėtų ieškoti ne viduramžiuose. Tyrinėtojai pastebi, kad vėliavos jau buvo žinomos 3000 metų prieš Kristaus gimimą. Vėliavas turėjo senovės egiptiečiai, romėnai, graikai, tačiau jos ypač išpopuliarėjo viduramžiais, Kryžiaus karų metu, vėliau – riterių turnyruose, mūšiuose, karalių, didikų rūmų tradicijose. Vėliavas turėjo religinės organizacijos, valstybės, miestai, atskiros žmonių grupės, šeimos, pavieniai asmenys. Kitaip sakant, anksčiau vėliava buvo tarsi vizitinė kortelė. Pasižiūri – ir viską žinai. Kas supranta vėliavų spalvų ir simbolių kalbą, žino, kiek daug informacijos yra užkoduota vėliavose. Kaip viduramžiais, taip ir dabar vėliava buvo ir yra vienas svarbesnių valstybės atributų, atstovaujančių, leidžiančių atpažinti valstybę, jos vadovą ar valdovą, karalių, tautą ar tam tikrą žmonių grupę, bendruomenę, kariuomenę. Taigi, vėliavos nuo labai senų laikų plačiai naudojamos kaip svarbus atpažinimo simbolis.

Be vėliavų neapsieidavo nė vienas viduramžių mūšis. Kai kalbame apie mūšį, sakome: mūšyje dalyvavo tiek ir tiek vėliavų, t. y. tiek pulkų su vėliavomis. Mūšio metu vėliavos karius padėdavo susigaudyti ir sekti mūšio eigą, matyti savuosius, atskirti priešus. Viduramžiais mūšyje vėliava buvo svarbi ne tik kaip kelrodis, bet ir kaip karių vienybės ir dvasios palaikymo priemonė. Galime sakyti, kad mūšiuose kovodavo ne tik kariai, tarpusavyje kovojo vėliavos, simboliai.

Vėliavos praradimas galėjo sukelti paniką ar kitų nepageidaujamų padarinių mūšio metu. Vėliavos praradimas, jos sunaikinimas mūšyje reiškė pralaimėjimą. Vėliavos, kaip vieni svarbiausių tautos, valstybės simbolių, nuo amžių buvo saugomos ir gerbiamos.

– Kam būdavo patikimos vėliavos? Kaip būdavo išrenkamas vėliavininkas?

– Mūšyje vėliavas patikėdavo tik narsiausiams ir patikimiausiems, daug nusipelnusiems karius, karžygiams. Vėliavininko pareigybė buvo perimta iš viduramžių riterių, kurie savo smulkesnius dalinius vadindavo vėliavomis. Lietuvoje Lietuvos didžiojo vėliavininko pareigybė buvo įsteigta 1499 m. Vėliavininkui buvo

Violeta Rutkauskienė: „Vėliavos jau buvo žinomos 3000 metų prieš Kristaus gimimą.“

patikima Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės vėliava, kurią jis nešdavo per svarbiausias dvaro iškilmes, karaliaus karūnavimą ar laidotuves. Vėliavininkas stovėdavo monarcho dešinėje. Vėliau ši pareigybė tapo tituline, pareigos buvo laikomos simbolinėmis, bet garbingomis. Didelį vaidmenį vėliavininkas (karūžas) vaidindavo ir karo metu. Jis pranešdavo bajorams apie visuotinį šaukimą į karą, patikrindavo atvykėlius ir jų ginklus, surašydavo juos ir navesdavo

vo maršalkai ar kaštelionui. Karo žygio metu vėliavininkas žygiuodavo kariuomenės priekyje, nešdamas vėliavą. Lietuvos didžiaisiais vėliavininkais buvo S. Pacas, Mikalojus Sapiega, Boguslavas Radvila ir kiti žinomi Lietuvos bajorai, didikai.

Lietuvoje vėliavininką skirdavo Didysis kunigaikštis. Pagal Trečiąją Lietuvos Statutą bajorai susirinkdavo į Paviето seimelį ir pasirinkdavo keturis kandidatus, o Didysis kunigaikštis tinkamiausią paskirdavo vėliavininku. Vėliavininkas turėjo būti stiprus, gražiai apsirengęs, gerai ginkluotas ir turintis gerą arklių. Jis atlyginimą gaudavo iš valstybės iždo.

– Kiek turėta vėliavų? Iš kokių medžiagų ir kas jas siūdavo?

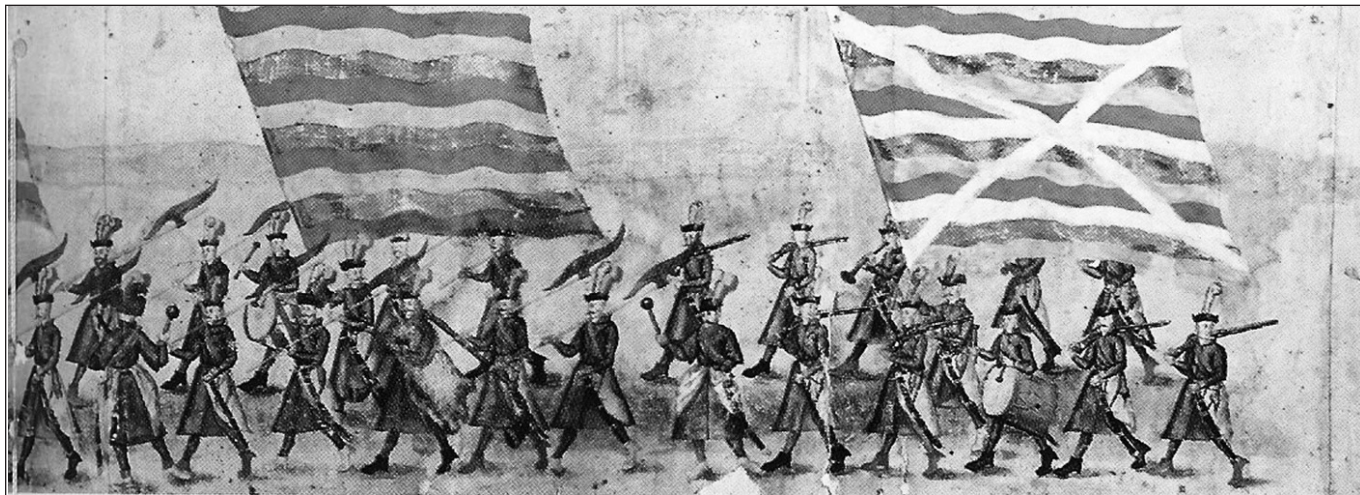
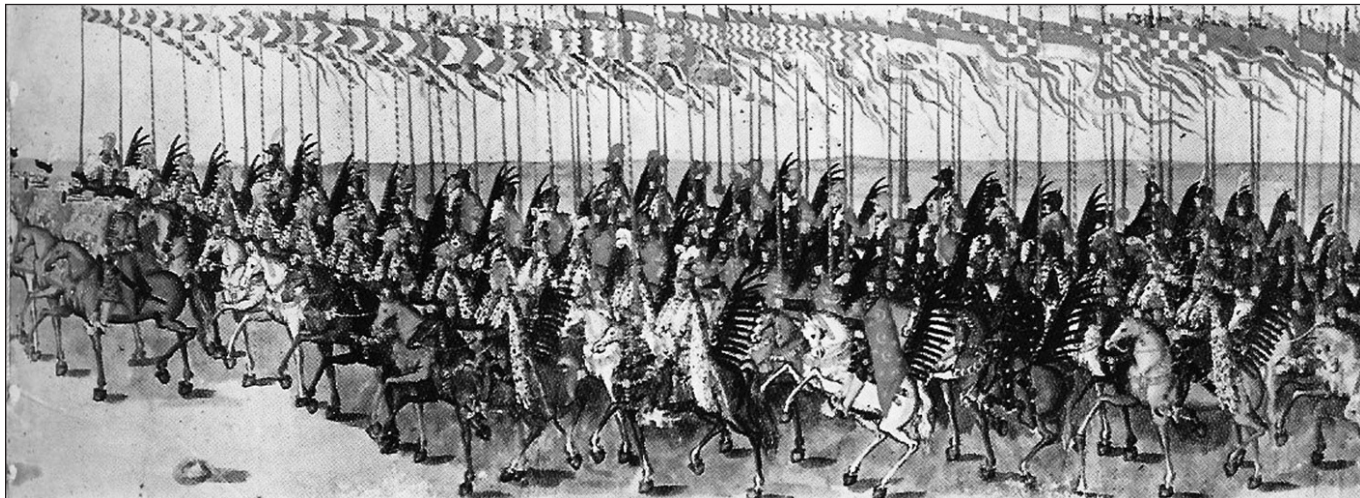
– Būtų sunku suskaičiuoti. Kai kada piešiniuose ir ikonografinėje medžiagoje matome visą pulką, žygiuojantį su daugybe vėliavų ir vėliavėlių. Iki mūsų laikų nėra išlikusios nė vienos ankstyvosios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės vėliavos, apie jas žinome tik iš aprašymų ir atskirų istorinių meno kūrinių. Tačiau yra išlikusių vėlesnių viduramžių LDK vėliavų. Tai Žygimanto III Vazos, Augusto III Saksio laikų vėliavos. Daugiausia jų saugoma Švedijoje, Švedijos kariuomenės muziejuje. Yra išlikusių ir atskirų kariuomenės pulkų vėliavų, kurios šiuo metu saugomos Lenkijos muziejuose. Vieną kitą autentišką senųjų laikų vėliavą turi ir Lietuvos muziejai. Visais laikais vėliavos buvo siuamos iš brangių medžiagų, daugiausia kiniško šilko-damasto. Vėliavas siūdavo geriausi karaliaus, valstybės, kunigaikštystės ar atskiros žemės siuvėjai. Tačiau galėjo siūti ir kaimo siuvėjai. Mūsų mamos, močiutės lietuviškas vėliavas siūdavo rankomis, pasislėpusios naktimis. Dabartinėje Lietuvoje istorikai ir dailininkai deda daug pastangų, kad senosios išlikusios Lietuvos vėliavos, laikomos užsienio šalių muziejuose, būtų atgamintos.

– Kas nusprendavo, kokius „piešinius“ vėliavoje reikia naudoti?

– Šiais laikais turime prie Prezidentūros veikiančią Heraldikos komisiją, kuri nusprendžia, kokias vėliavas ir kokius simbolius vėliavose naudoti. Komisijoje dirba daug specialistų: istorikų, heraldikos žinovų, dailininkų ir kt. Riterių laikais prie karaliaus dvaro buvo labai panašiai. Egzistavo gana griežtos vėliavos naudojimo taisyklės. Juk negalėjo būti dviejų vienodų vėliavų, priklausančių skirtingoms valstybėms. Žinoma, simbolių ir ženklų pasirinkimą, sukūrimą nulemdavo tradicijos, istorinis palikimas.

– Kiek lietuviškų vėliavų buvo Žalgirio mūšyje ir kokios jos buvo?

– Istoriniai šaltiniai ir kronikininkai nurodo, kad Vytautas į Žalgirio mūšį atvedė keturiasdešimt pulkų. Visi jie turėjo savo vėliavas. Dauguma jų buvusios raudonos spalvos. Trisdešimtyje buvo išsiuvinėtas baltas raitelis su pakeltu kalaviju, jojantis ant balto, kartais juodo, obuolmušio ar bėro žirgo, kiekvienas gal kiek skirtingomis spalvomis pavaizduotas. Dešimt vėliavų turėjusios

LDK kariuomenė su vėliavomis 1608 m. Konstancijos Habsburgaitės vestuvių įvažiavimo į Krokuvą parade.

ženklus, kuriuos mes šiandien vadiname Gedimino arba Gediminaičių stulpais. Lenkų istorikas Janas Dlugošas, nežinodamas, kaip šis ženklas vadinasi, jo neįvardijo, tik nupiešė ir parašė, kad tai ženklas, kuriuo Vytautas Didysis savo arklius žymėdavo ir dar pabrėžė, kad jis jų turėjęs labai daug. Pirmasis, kuris aprašė Žalgirio mūšio vėliavas, ir buvo lenkų kronikininkas Dlugošas. Tačiau jis pats mūšyje nedalyvavo, o vėliavas aprašė praėjus beveik pusei amžiaus po mūšio, remdamasis amžininkų ar savo artimųjų pasakojimais. Todėl jo pateiktos žinios nėra labai patikimos ar išsamios. Iš viso 1410 m. vykusiam Žalgirio mūšyje lietuviai turėjo keturiasdešimt vėliavų, lenkai – penkiasdešimt vieną, o vokiečių ordinas ir jo talkininkai – penkiasdešimt dvi. Šiek tiek informacijos suteikia išlikusi ikonografinė medžiaga, to laiko meno kūriniai. Tiesa, jų išliko nedaug. Ankstyviausias užfiksuotas mūšio vaizdas yra XV amžiaus antroje pusėje Berne, Šveicarijoje, 1430–1485 metų kronikoje, kurią išleido kronikininkas Dieboldas Schillingas.

Dlugošas išvardija dviejų rūšių lietuvių vėliavas: su raiteliu, kurį dabar vadiname Vyčiu, ir su Gedimino stulpais. Taip pat šis lenkų kronikininkas vardija mūšyje dalyvavusių atskirų Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemių vėliavas, kuriose buvo pavaizduotas lietuviškas raitelis. Žemių vėliavos buvo skirtingų spalvų. Žalgirio mūšyje dalyvavę Smolensko pulkai kovojo su raudona vėliava, kurioje buvo pavaizduotas arkangelas Gabrielius. Dabartiniai tyrinėtojai lietuvių pusėje randa ir daugiau vėliavų, kurių nemini Dlugošas. Jie nustatė, kad mūšyje buvo naudota Vytauto vėliava, kuri buvusi keturių laukų, raudonos ir geltonos spalvų. Dviejuose raudonuose laukuose buvęs pavaizduotas baltas raitelis, o geltonuose laukuose – juodas pėščias karys su skydu ir kalaviju rankoje. Europoje ir pasaulyje randami seniausi herbynai patvirtina tokio ženklo priskyrimą Vytautui Didžiajam. Taip pat virš jungtinės lietuvių ir lenkų kariuomenės stovyklos plevėsavo šv. Jurgio vėliava. Lenkų pusėje, prie karaliaus Jogailos karių, taip pat plevėsavo vėliavos su mums

pažįstamais simboliais. Šalia Lenkijos karaliaus dvaro ir valstybės vėliavų buvo ir viena vėliava su lietuvišku raiteliu. Čia pat minima Lenkijos karaliaus dvaro vėliava „Goncza” – dvigubas geltonas kryžius mėlyname lauke. Šios vėliavos paskirtis ir atstovavimas nėra iki galo atskleistas. Pagal nusistovėjusią tradiciją aiškinama, kad tai buvusi Jogailos asmeninė-dinastinė vėliava. Tačiau ši vėliava galėjo turėti ir kitą prasmę. Didelė tikimybė, kad šis ženklas galėjo būti nešamas kaip šventas simbolis – Šventojo kryžiaus atvaizdas. Einant į mūšį viduramžiais buvo plačiai paplitusi tradicija priekyje nešti šventuosius simbolius, šventųjų paveikslus. Kai kurie lenkų mokslininkai, pavyzdžiui, Zenon Piech, pastebi, kad vėliau mūšyje jungtinės kariuomenės gretose pasirodė ir raudona vėliava su baltu dvigubu kryžiumi. Šios vėliavos reikšmė nėra nustatyta.

– Kiek Žalgirio mūšyje dalyvavusių vėliavų yra išlikusių? Kur jos dabar?

– Yra žinoma, kad po mūšio abipusiu Karaliaus Jogailos ir Vytauto Didžiojo susitarimu iš priešo paimtos vėliavos buvo po lygiai padalintos lietuviams ir lenkams ir paskirtos saugoti Vavelio ir Vilniaus katedrose. Kurį laiką vėliavos ten ir kabėjo. Šaltiniai mini, kad 1529 m. Vilniaus katedroje kilus gaisrui vėliavos sudegė. Panašus likimas ištiko ir Lenkijoje saugotas vėliavas. Oficialiai nė viena Žalgirio mūšio vėliava iki mūsų laikų neišliko. Nors ką gali žinoti? Juk visokių stebuklų istorijos vingiuose pasitaiko. Štai prieš keletą metų per Čikagos lenkų radiją (1030 AM) man teko girdėti ir kitą pasakojimą. Jaunas muziejininkas iš Varšuvos Žalgirio mūšiui skirtoje radijo laidoje minėjo, kad keletas vėliavų, buvusių Vilniaus katedroje, stebuklingu būdu yra išlikusios ir šiuo metu yra saugojamos viename Lenkijos muziejų. Lietuvos tyrinėtojai tokią nuomonę atmeta, laiko nepatikima, neįtikėtina, absurdu.

– Ačiū už pokalbį.

Kalbino **Karilė Vaitkutė**

Žalgirio mūšis, D. Schillingo kronikos iliustracija. Iš A. Bumblausko knygos „Lietuvos istorija“.

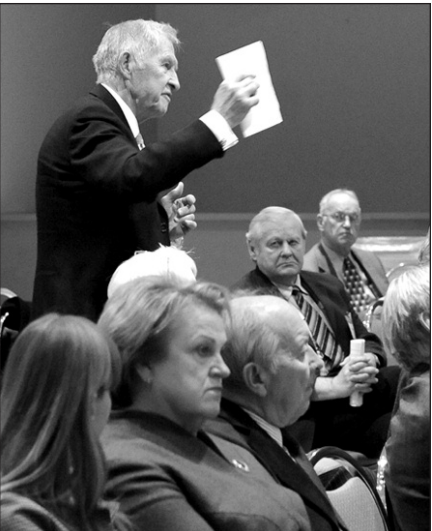
XV MKS turi daug galimybių pasitarnauti Lietuvos žmonių ir ypatingai jaunimo, labai.

Jono Kuprio nuotraukos

2011 m. XV Mokslo ir kūrybos simpoziumas Lietuvoje

Atkelta iš 5 psl.

Viena Vilniaus universiteto lektorė po studijų Švedijoje pastebi, kad susidaro išpūdis, jog Lietuvoje „mokslas sau, o gyvenimas – sau“.

Lietuvos Vyriausybė pripažįsta išskylančius lietuvių tautos išsaugojimo pavojus, užsienio lietuvių svarbą ir reikalą dalyvauti politiniame, mokslo ir kultūros gyvenime bei prisidėti prie Lietuvos ekonominės gerovės kūrimo. Ši strategija turi šešias kryptis:

1. Tautinio tapatumo išsaugojimas, lietuviybės išlaikymas ir lietuvių tautinės mažumos teisių apsauga.
2. Užsienio lietuvių skatinimas dalyvauti Lietuvos socialiniame, pilietiniame, politiniame, mokslo ir kultūriniame gyvenime.
3. Užsienio lietuvių įsitraukimas į Lietuvos ekonominės gerovės kūrimą.
4. Grįžimo į Tėvynę skatinimas;
5. „Globalios Lietuvos“ informacinės erdvės sukūrimo ir jos veikimo užtikrinimas.
6. Užsienio lietuvių įsitraukimas į Lietuvos pristatymo pasaulyje sklaidą.

Prisidedama prie šios strategijos įgyvendinimo, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB) ir JAV LB pasiūlė Lietuvos MKS organizatoriams praplėsti simpoziumų apimtį, atsižvelgiant į gerokai pasikeitusius tiek Lietuvos, tiek išeivijos demografinius bruožus. Buvo pasiūlyta išplėsti dalyvių būrį, kviečiant ne tik iš akademinės ir ministerijų aplinkos, bet ir mokslininkus, kūrėjus, dirbančius privačiose ar pusiau privačiose srityse, įtraukiant įvairius verslo bei pramonės sektorius, savo darbe taikančius mokslo žinias ir aukštąsias technologijas. Tam taip pat labai pasitarnautų įvairių darbų pristatymai, ateities planų išdėstymas, sprendinių problemų atskleidimas, paieškų išplatninimas ieškant bendradarbiavimo

partnerių. Veiksmingam simpoziumui suplanuoti ir parengti raginame pakviesti kelis įtakingiausius mokslo ir technologijų taikytojus Lietuvoje. Jų dalyvavimas simpoziume plačiau pravertų vartus, prisidėtų prie vieni-jančio bendravimo bei susipažinimo su vykstančiais proveržiais ir jų taikymu skirtingose srityse.

Anksčiau Lietuvoje rengtuose MKS nebuvo matyti nei bakalauro lygio studentų, nei gimnazijas baigiančio jaunimo. PLB ir JAV LB nuomone, tai didelis nuostolis, nes nepasinaudojama gera proga supažindinti visos Lietuvos jaunimą su tuo, kas vyksta mokslo srityje, kaip mokslas panaudojamas pačioje Lietuvoje, kuriose srityse jie galėtų geriausiai pritaikyti savo gebėjimus, toliau lavintis, susipažinti su mokslo įvairove bei naujovėmis daug platesnėje perspektyvoje nei savo mokyklos ir mokytojų aplinkoje. Aiškesnio vaizdo bei perspektyvų neturėjimas, nežinojimas, kaip studentų sugebėjimus panaudoti, prisideda prie gausaus jaunų žmonių išvykimo iš Lietuvos. Protų nutekėjimui sumažinti būtų naudinga pakviesti pramonininkus, įvairias ministerijas, mokslo slėnius ir kitas institucijas pasidalinti su jaunimu žiniomis, patirtimi ir veikti kaip informaciniam teltui, kad jaunimas atsiskleistų Lietuvoje. Lygiagrečiai būtų pravartu MKS metu paruošti susižinojimo ir sugrįžimo į Lietuvą informacijos buveinę arba surengti vakarą atvykėliams iš užsienio, stengiantis juos sudominti grįžti arba bent artimiau moksliai bendrauti su Lietuva.

XV MKS turi daug galimybių pasitarnauti Lietuvos žmonių, ypač jaunimo, labai. Gera apgalvotas ir suorganizuotas simpoziumas gali tapti visos tautos geriausių protų idėjų virtuve, kurioje būtų atpažintos perspektyviausios iniciatyvos, aptariamų prioritetų, įreminamos veiklos kryptys bei siūlomi būdai ir formos vis tai įgyvendinti. Simpoziumas galėtų puikiai atitikti Lietuvos ūkio ministro Dainiaus Kreivio puoselėjamą mintį įsteigti protų banką, kuriame „tautiečiai iš viso pasaulio galėtų susiburti ir savo protu, žiniomis bei tarptautine patirtimi padėti kurti šalies ateitį“. Tikimės, kad Lietuva pasinaudos šia proga plačiai atidaryti duris visiems lietuviams, išsibarsčiusiems plačiame pasaulyje, viešingam ir prasmingam, visus jaunąjam darbui ir lietuvių tautą užgulusių problemų bendram sprendimui.

PASLAUGOS

Century 21
10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail:
astykuny@aol.com

Century 21
Accent Realty

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja
įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug
sutaupysite. Pasinaudokite mūsų
patogiu „lay-away“ planu.
Atliekame visus foto -
laboratorijos darbus.

**Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r.
iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo
8 v.r. iki 4 v.p.p.;
sekmadieniais uždaryta.**
Antradieniais ir trečiadieniais
susikalbėsite lietuviškai.

**3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998**

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“

**puiki slauga,
žemos kainos**

Tel. 708-207-5023

WWW. SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

Pigiausi skrydžiai **LOT** ir kitomis linijomis iš Čikagos
ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

1-800-778-9847
www.vytistours.com
info@vytistours.com
40-25 235th. Street
Douglaston, NY 11364

Prasau pasiteiraukite apie musu 2010 m. brosurą kelionėms į Lietuvą ir Pabaltiją

Prasau skambinti pasiteirauti apie LOT senjorų nuolaidą

Sužinoti kainas ir padaryti rezervaciją galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliienė
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

„Anei rašto, anei druko...“

PETRAS PETRUTIS

Pirmieji lietuvių išeiviai daugiausia buvo bemoksliai. Jiems tekdavo ieškoti rašto pramokusių žmonių net paprastam laišku parašyti. Tačiau mūsų išeiviams netrūko noro mokytis ir šviestis.

Anais laikais Čikagoje gyveno ir daugiau mokslo ragavusių tautiečių. Vienas tokių buvo Juozas Elijošius-Ellias. Jis naktimis uždariaudavo, dienas praleisdavo mokyklose. Tokiu būdu „prasimušęs“ ėmėsi mokytojavimo.

Lietuvių leidiniuose rašoma apie J. Elijošiaus-Ellias 1900 m. Čikagoje įsteigtą pirmąją lietuvių mokyklą, kurioje suaugę lietuviai mokėsi skaityti ir rašyti lietuviškai ir angliskai.

1902 m. jo pėdomis pasekė Jokūbas Kulis, atidarydamas mokyklą Šv. Jurgio parapijos patalpose, Bridgeport apylinkėje, o J. Sabaliauskas 1903 m. pradėjo mokytojauti Westside apylinkėje įsteigtoje mokykloje.

Šiose ir vėliau įkurtose mokyklose nebuvo mokoma veltui. Pavyzdžiui, J. Sabaliauskas mokytojau-damas tris vakarus per savaitę iš kiekvieno mokinio per mėnesį gaudavo 2 dolerius.

Ilgainiui Čikagoje didėjo lietuvių mokyklų skaičius. Mokyklas steigė privatūs asmenys ir organizacijos. Štai 1907 m. „Lietuvos ūkininkas“ įsteigė pradinę mokyklą Westside apylinkėje. Kai kuriose mokyklose buvo dėstoma ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba. Taip pat mokyklose buvo galima pramokti aritmetikos, braižybos, knygvedybos, geografijos ir t. t.

Kiek vėliau lietuvių švietimu susidomėjusi Lietuvos vyčių organizacija įsteigė mokyklas Šv. Jurgio, Dievo Apvaizdos ir kitų lietuvių katalikų parapijų patalpose.

1909 m. buvo įsteigta „Aušros“ pradinė mokykla suaugusiesiems. Šiai mokyklai, veikusiai Bridgeport apylinkėje, vadovavo V. Mišeika.

1911 m. K. Šeštokas suorganizavo pradinę mokyklą Dievo Apvaizdos bažnyčios rūsyje. Deja, mokykla neilgai išsilaikė. 1912 m. pradėjo veikti

Levickio vadovaujama mokykla Bridgeport rajone.

Lietuvių mokyklos veikė ir kitose Čikagos miesto dalyse. Tenka pastebėti, kad anuometinėse mokyklose labai trūko vadovėlių. Kiekvienas mokytojas dėstė pagal savo išmanymą.

Reikia paminėti Miko Petrausko įsteigtą lietuvišką muzikos mokyklą (konservatoriją) ir S. Giedraičio, J. Klovos šokių mokyklas. Minėtini ir Čikagoje veikę Liaudies kursai. Juose buvo skaitomos paskaitos politikos, ekonomikos, visuotinės istorijos, kultūros ir kitomis temomis.

Beje, kitose anuomet veikusiose lietuvių mokyklose buvo dėstoma anglų kalba, drabužių siuvimas ir rankų darbeliai. Mėnesinis mokestis siekdavo keletą dolerių.

Galima sakyti, kad mokytojavi-mas buvo savotiškas pinigų šaltinėlis. Yra žinoma, kad 1926 m. J. Oleka nupirko Levickio vadovaujamą mokyklą ir ją prijungė prie savo mokyklos. Šioje mokykloje mokėsi apie 1,200 mokinių. Mokykla veikė 50 metų.

Alekso Ambrose knygoje „Čikagos lietuvių istorija“ rašoma, jog mūsų ankstyvieji išeiviai, atvykę į naująją pasaulį, gana greitai suskato mokytis ir šviestis. Daugelis tapo turtingais prekybininkais ir pramonin-kais.

Beje, minėtas Juozas Elijošius-Ellias ilgainiui tapo gerai žinomu žmogumi. Jis plačiai pasireiškė lietuvių ir amerikiečių visuomeninėje ir politinėje veikloje. 1906 m. jis buvo išrinktas eiti Cook County komisio-nieriaus pareigas. Jis buvo lietuvių „Vaizbos buto“ organizatorius ir šios organizacijos pirmininkas, taip pat vadovo lietuvių finansinėms įstai-goms (bankams). Jis du kartus su lietuvių delegacijomis lankėsi Washington, DC. Visą gyvenimą buvo Respublikonų partijos narys.

Juozas Elijošius-Ellias mirė 1962 m.

Naudotasi LTSC archyvuose saugojama medžiaga.

www.draugas.org

PARDUODA

PLC Condos

Parduodami du 1 miegamojo,
1 vonios butai. \$117,900 ir
\$99,900. Skambinkite Linui
630-674-5414
Century 21 ProTeam

IŠNUOMOJA

Trumpiems apsistojimams
išnuomojamas butas Vilniaus centre.
Dėl informacijos skambinti Indrei,
tel.: (630) 243-6435
630-243-7275

Išnuomojamas 3 mieg.

2 vonių namas Lombard
miestelyje. Yra rūsys, garažas,
didelis gražus kiemas.
Tel. **708-355-1152**

Autorius parduoda knygą,
20 puslapių, „**Mr. Kugelis**“
anglų k. Daug receptų kuge-
lio, vėdarų, cepelinų ir kitų
patiekalų iš bulvių. Kaina \$7.
Tel. **773-735-4722**

PASLAUGOS

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruošos
darbininkėms. Galima gyventi
kartu arba atvykti į darbą
ir išvykti.

Kreiptis:

ALL CARE

Employment Agency
Tel. 773-736-7900

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

Skambinti tel.: 1-866-438-7400

pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. v. iki 10 val. v.

Lietuvių doleriai papildo turkų kišenes

ALGIS VASKEVIČIUS
Specialiai „Draugui“ iš Turkijos

Vasarą kiekvieną dieną iš Vilniaus oro uosto kyla lėktuvai, gabenantys turistus pailsėti į saulėtąją Turkiją. Nors liepos mėnuo šiltas ir Lietuvoje, tačiau daug tautiečių renkasi atostogas 72 milijonus gyventojų turinčioje Turkijoje, prie Viduržemio jūros, kur Antalijos regione saulė šviečia 300 dienų per metus, o vandens temperatūra šiuo metu siekia 25 ir daugiau laipsnių Celsijaus (77 ir daugiau laipsnių pagal Farenheit skalę).

Apie 90,000 gyventojų turinti Antalija jau seniai yra laikoma Turkijos turizmo sostine. Tai tikras rojus maudynių, deginimosi, vandens sporto mėgėjams. Puikios gamtos sąlygos leidžia derėti citrusiniams vaisiams, bananams, čia žydi daugybė nuostabių gėlių ir krūmų.

Dar 159 metais pr. Kr. Pergamono karaliaus Attalos II įkurtas miestas buvo pavadintas jo vardu Attaleia. Vėliau čia viešpatavo romėnai, Bizantijos imperijos gyventojai, ilgai kraštas buvo osmanų valdžioje. Dabar miestas ištisus metus sutraukia šimtus tūkstančių turistų iš įvairiausių šalių, kurie visada lieka maloniai nustebinti turkų nuoširdumo, paslaugumo ir bendravimo.

Keliasdešimt kilometrų paplūdimio yra apstatyta šimtais viešbučių – nuo labai kuklių pensionų iki prabangių penkių žvaigždučių – su daugybe baseinų, SPA centrų. Dauguma lietuvių, kurie renkasi Antalijos kurortą savaitei dviem, apsistoja trijų ar keturių žvaigždučių viešbučiuose. Vasaros pradžioje jie pigesni, mažiau nakvynė kainuoja ir ankstyvą rudenį, kai ilsėtis Turkijoje itin malonu, nes sumažėja turistų, atlėgsta karštis, o jūros vanduo vis dar būna labai šiltas.

Iš Vilniaus 2,200 kilometrų lėktuvas įveikia per tris valandas. Oro uoste Antalijoje pasitinka kelionių bendrovių atstovai ir nuveža į užsąkytą viešbutį. Dešimties dienų viešnagė keturių žvaigždučių viešbutyje „Krizantem“ trijų asmenų šeimai pavyko gauti už 4,470 litų (apie 1,650 dolerių) – tai nebloga kaina, turint galvoje, kad į ją įeina ir visas maitinimas bei gėrimai, taip pat skrydis lėktuvu, nuvežimas iš oro uosto į viešbutį ir atgal.

Kainos Turkijoje didesnės nei Lietuvoje. Maisto prekių parduotuvėse kainos turkiškomis liromis yra beveik tokios kaip Lietuvoje litais, bet reikia turėti galvoje, kad 1 lira – 1,7 lito. Labai brangus benzinas – jo

litras kainuoja apie 2 eurus, tad išeitų, kad už galoną benzino tenka mokėti vos ne 10 JAV dolerių.

Įdomu tai, kad visos kainos Turkijoje skaičiuojamos trimis valiutomis – liromis, eurais ir doleriais, bet turkai labiausiai vertina ir laukia būtent amerikietišių dolerių, tad lietuviai už prekes ir paslaugas atsiškai šia valiuta. Kainos nurodomos tik valdiškose parduotuvėse, kur taip pat galima mokėti viena šių valiutų, o privačiose leistina ir reikia derėtis. Matematika paprasta – jei koks daiktas kainuoja 20 eurų, tai galima mokėti 10 lirų arba 15 dolerių. Restorane 0,5 litro bokalas alaus kainuos 4 dolerius, toks pat buteliukas vandens – 3 dolerius.

Mažiausia alga Turkijoje – 420 dolerių per mėnesį. Tiek uždirba barmenai, viešbučių darbuotojai, valytojai. Geriausiai apmokamas mokytojų, policininkų darbas – per mėnesį jie gauna iki 1,000–1,300 dolerių. Turkijoje vidurinės klasės beveik nėra – čia gyvena arba turtingi ir labai turtingi, arba neturtingi žmonės. Kai išvažiuoju iš turistų regiono pajūryje ir pasuku į šalies gilumą, matau labai

Kapadokijos peizažą suformavo išsiveržęs vulkanas.

varganus kaimelius, kuklius akmeninius namelius, prie jų sėdi prastai apsirengę žmonės. Jei turistai laiką leidžia tik prie baseino turtingame viešbutyje, apie šalį jis tikrai gali susidaryti klaidingą išpūdį.

Tik 3 procentai Turkijos priklausos Europai – likusi dalis yra Azijos teritorija. Dauguma gyventojų – musulmonai, tad visur daug mečečių su minaretais, kuriuose įtaisyti garsiaikalbiai kelis kartus per dieną perduoda maldas. Šalyje yra privalomas 8 metų mokslas, taip pat 15 mėnesių karinė tarnyba, kurios nė vienas vyras negali išvengti. Apskritai krinta į

Šalyje daug buvusių civilizacijų pėdsakų.

akis, kad gatvėje mažai moterų, neretai jos kūną ir galvą būna apsigaubusios skaromis ar šydais.

Viešbučiuose dauguma aptarnaujančiųjų – taip pat vyrai, kurie stebina savo paslaugumu, nuoširdumu ir yra pasirengę bet kurią minutę įgyvendinti kiekvieną svečio pageidavimą.

lietuviškose, tada kaina būtų maždaug tris kartus didesnė.

Dviejų dienų kelionė į nuostabią Turkijos rajoną Kapadokiją, kur kada išsiveržęs ugnikalnis suformavo unikalų kraštovaizdį, pas turkus kainuoja žmogui 75 dolerius, o lietuviškoje agentūroje už tai tenka mokėti 140 dolerių. Kelionė ištis įsimintina – pamatai nepaprastai įdomų kraštovaizdį, uolos primena įvairias figūras. Būtent šiame rajone buvo filmuojama viena populiaraus filmo „Žvaigždžių karai“ dalių.

Šios kelionės metu išvysti ir uolose kažkada, IV amžiuje po Kr., įsikūrusius miestus, ir mečetes, taip pat vienuolynus su išlikusiomis freskomis. Praeities paminklų, menančių buvusias civilizacijas ir imperijas šalyje yra išlikę ištis daug, tad istorijos mėgėjams čia yra ką veikti.

Turkai būtinai užveža parodyti ir savo kailių, odos, porceliano gamyklų, kur turistui siūloma įsigyti prabangių rūbų, taip pat gražių keramikos gaminių. Nors perkama nedaug ir retai, turistams rodomos mados, jie vaišinami arbata ir vynu. Turkija daugiausia uždirba iš turizmo, taip pat vaisių, arbatžolių, medvilnės eksporto, odos ir keramikos gaminių.

Turistai šioje šalyje gali atostogauti ir kituose – Bodrumo, Marmario regionuose, kur taip pat randa puikias sąlygas ir turkų nuoširdumą. Į Turkiją ilsėtis atskrenda ir amerikiečių, tačiau jų čia sutiksi retai. Pernai čia ilsejusias California valstijoje gyvenanti Sylvia Zalagėnas sakė, kad ši šalis jai labai patiko ir dar būtinai norės į ją grįžti. Tą patį kartoja ir daugelis čia apsilankiusių turistų iš Lietuvos.

Porceliano dirbtuvėse gali pamatyti, kaip gimsta įdomūs gaminiai.

Viešbučiuose – puiki tvarka ir aptarnavimas.

A. Vaskevičiaus nuotraukos

Tikime, kad dainos aukuras neužges

LAIMA APANAVIČIENĖ

Prabėgo jau dvi savaitės nuo Toronte pasibaigusios IX Dainų šventės, tačiau dar vis gyvename daina. Ką tik susitinki Čikagoje, visi klausinėja, kaip pavyko renginys, ar buvo smagu.

Visiems noriu pasakyti, kad renginys tikrai pavyko ir, manau, pateisino organizatorių – vyriausiosios meno vadovės muzikės Dalios Skrinškaitės-Viskontienės ir organizacinio komiteto pirmininkų Pauliaus ir Rasos Kurų bei visų talkininkų – lūkesčius.

Šventėn suvažiavo ne tik 1111 dainininkų nuo 5 iki 92 metų iš Anglijos, JAV, Kanados, Lenkijos, Lietuvos, bet ir šimtai žiūrovų iš įvairiausių Šiaurės Amerikos vietų. Atvyko ir svečių iš Lietuvos.

Šventiniai renginiai prasidėjo penktadienį, liepos 2 d., Marijono Mikutavičiaus koncertu International Centre.

Šeštadienį iš pat ryto dainininkai kibo į darbą. Iki vakaro Hershey Centre skambėjo choristų balsai. Iš pradžių vaikai ir suaugusieji repetavo atskirai, o po pietų, sustoję draugėn, dainą traukė visi kartu.

Vadovė D. Skrinškaitė-Viskontienė vaikštinėjo susirūpinusi, ar šventės dieną viskas pasiseks, ant pakyls vienas po kito keitėsi dirigentai, akompaniatorius Ričardas Sokas duodavo toną dainai, kanadiečiai muzikantai stengėsi kuo tiksliau išgroti lietuviškų melodijų vingrybes, o scenografas Jurgis Sederavičius dalino paskutinius nurodymus.

Po repeticijos autobusu į viešbutį važiuojantys dainininkai buvo pavargę, atrodė, kad nebesugebės atvykti į Miestelio vakaronę, vyksiančią „Airport Marriott Hotel“ konferencijų salėje ir viešbučio kieme.

Bet ne – ilsėtis niekas nenorėjo. Tą vakarą viešbutį „užkariavo“ lietuviai – kas vaikštinėjo po mugę, pirkto suvenyrus, kas skanavo lietuvišką maistą, kas gaivinosi alučiu. Vaikai taip turėjo ką veikti – tai laukė eilutėje, kad veidelius išpieštų, tai kad iš ilgų balionų karūnas išlankstyti, tai laizdė didžiulius cukraus vatos kalnus.

O kieme linksmi grojo kapela, sukosi šokėjų poros, glėbesčiavosi, sveikinosi, kalbėjosi seniai nesimatę draugai.

Sekmadienio rytą po šv. Mišių, kurios aukotos net keliose vietose, visi patraukė į Hershey Centre ledo areną, kurioje vyko pagrindinis renginys – Dainų šventė. Ją surengė Kanados ir JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) bei Šiaurės Amerikos muzikos sąjunga.

Sugiedojus Kanados, JAV ir Lietuvos himnus, sudainavus Jono Govédą „Viešpaties pasaulį“ atidarymo žodį tarė IX Dainų šventės kopirmininkai Rasa ir Paulius Kurai.

Krivių Krivaitis (Kęstutis Kalvaitis), padedamas vaidilučių, įžiebė aukurą. Aušta rytas – žmogaus gimimo, vaikystės, tautos pradžios simbolis. Išsiritusi iš lietuviško lopšio daina lydi žmogų visą gyvenimą. Įdienojus saulės pamaitintas augalas mezza vaisių, jaunystė audžia savo gyvenimo kelią, o daina sujungia visus po pasaulį išsisklaidžiusius vaikus. Stovime visi kartu ir dainuojame Tėvynei skirtą dainą.

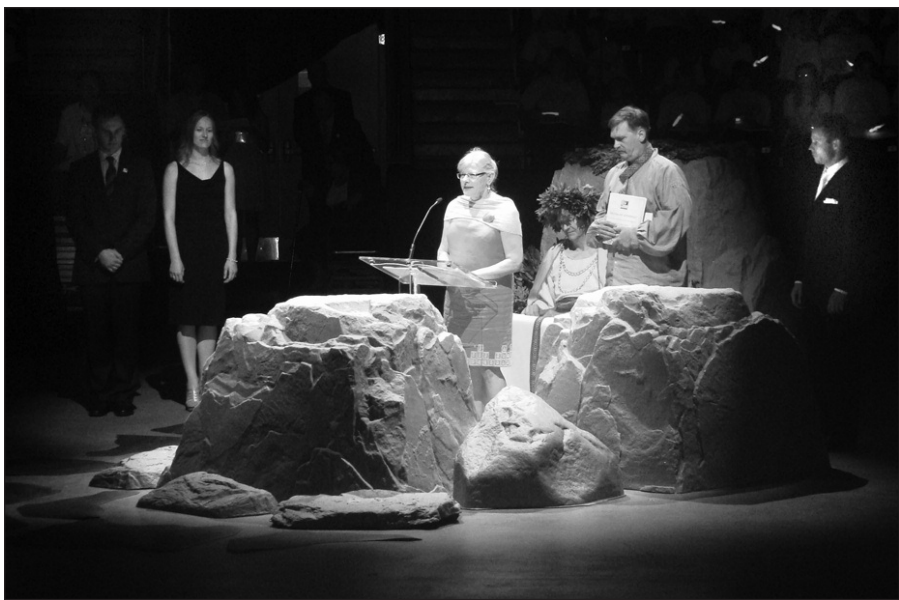
Vakarėja, pamažu temsta. Rudeniška nuotaika, net ir gyvenant svetimuose kraštuose, nenuslopina noro išlaikyti savo tautos dvasinį turtą, tautinę gyvybę. Dainomis, mintimis, darbais skriejame į tolimąją tėvynę Lietuvą. Dainuojant ateina ramybė.

Šviesa visiškai prigeso, artėja naktis. Turime laiko apgalvoti nuveiktus darbus ir tikime, kad šventoji aukuro ugnis įžiebs meilę tėvynei mūsų vaikų, anūkų ir proanūkių širdyse. Ne tik tikime, bet visi kartu laukiame Saulės grįžimo, laukiame ateinančio į Žemę naujo žmogaus. Ilgai laukėme ir tikėjome, kad ateis toks laikas, kada mūsų tėvynė bus laisva.

Gyvenimo ratas sukasi. Daina padėjo ir padeda žmogui gyventi. Dovanokime dainą visiems aplinkiniams – gyvenkime daina.

Dainų šventės chorui nuoširdžiai akompanavo orkestras „The Hannaford Street Silver Band“, turintis daugybę apdovanojimų (apie jį daugiau galite sužinoti tinklalapyje www.hssb.ca), dirigavo 18 dirigentų.

Į tokį gyvenimo ir dainos ratą

Dainų šventės organizatoriams ir dainininkams dėkoja Kanados LB KV pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė ir JAV LB KV pirmininkas Vytas Maciūnas.

Krivių Krivaitis (Kęstutis Kalvaitis) klausosi lietuviškos dainos.

dainininkus ir žiūrovus įtraukė scenarijaus kūrėja Laimutė Kisielinė ir vyriausioji meno vadovė D. Skrinškaitė-Viskontienė. Kartuėjome tuo ratu, gimėme, augome, brendome ir visą dvasios turtą perdavėme ateinančioms kartoms.

O kad tas turtas pereina į geras rankas, kad jis neišnyks, rodė gausybė šventėje dalyvaujančio jaunimo. Ir ne tik tarp choristų. Smagu buvo matyti jaunus dirigentus ir chorų vadovus Renatą Armalaitytę, Aušrą Bužėnaitę, Kęstutį Daugirdą, Andrių Giedraitį, Saulių Kliorį, Vaidą Meizienę,

Jurgitą Tučkutę, Dainių Vaičekonį, Indrę Viskontaitę ir kitus. Tai jų rankose lietuviškos išeivijos dainos ateitis.

Šventės pabaigoje Kanados LB Krašto valdybos (KV) pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė ir JAV LB KV pirmininkas Vytas Maciūnas padėkojo visiems organizatoriams ir dalyviams už puikiai atliktą darbą, o šventės organizacinio komiteto pirmininkams Pauliui ir Rasai Kurams įteikė pergalės Žalgirio mūšyje 600-osioms metinėms nukaldintą medalį.

Lietuvos Respublikos (LR) ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė kartu su LR užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktoriumi Arvydu Daunoravičiumi prezidentės Dalios Grybauskaitės pasirašytu įsaku įteikė ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medalį ilgamei lietuvių kultūros puoselėtojai ir chorų vadovei D. Skrinškaitė-Viskontienei.

Šventė baigėsi dirigentų eiseną, jų apvainikavimu ažuolų vainikais ir, žinoma, bendra daina „Žemėj Lietuvos“. Na, o paskutine daina „Pasveikinkit vieni kitus“ jos autorius M. Mikutavičius, šventės jungtinis choras ir visi žiūrovai sveikino vieni kitus, kad šventė puikiai pavyko, plojimai ir džiaugsmo šūksniais „ačiū“ dėkojo tiems, kurie ketverius metus dirbo ją ruošdami, ir tiems, kurie savo darbu nuoširdžiai talkino šventės dienomis.

Vienintelio dalyko gaila – taip ir nesužinojome, kur ir kada vyks kita Dainų šventė išeivijoje. Tikime, kad gražus dainą ir muziką mėgstančių žmonių būrys gyvens daina ir neleis užgesti Toronte uždegtam dainos aukurui.

Bendra daina IX Dainų šventėje.

Laimos Apanavičienės nuotraukos

Ivairenybės

Bus suburta komisija A. Smetonos dvarui atkurti

Pasitelkus kompetentingus kultūros paveldo, turizmo ir kitus specialistus bus ieškoma būdų, kaip, išsaugant Antano Smetonos valstybingumo idėją, parengti dvaro atnaujinimo projektą, patrauklų Lietuvos ir užsienio turistams.

Ūkio ministro sumanymu, atsižvelgiant į šio objekto svarbą, nuspręsta suburti patyrusių žmonių darbo grupę, kuri svarstytų A. Smetonos dvaro pritaikymo istoriniam-kultūriniam turizmui galimybes ir padėtų projekto rengėjams paruošti tinkamą A. Smetonos dvaro atnaujinimo planą.

„Man svarbu, kad būtų išsaugotas pirmojo Lietuvos Prezidento

Antano Smetonos vardas, su jo asmeniu susijusi istorija. Dvaras turi būti taip sutvarkytas, kad ugdytų mūsų ir mūsų vaikų patriotiškumą. Tokį reigiu šio objekto atgaivinimo sumanymą”, – sako ūkio ministras Dainius Kreivys.

BNS

Jeruzalėje rastas seniausio teksto fragmentas

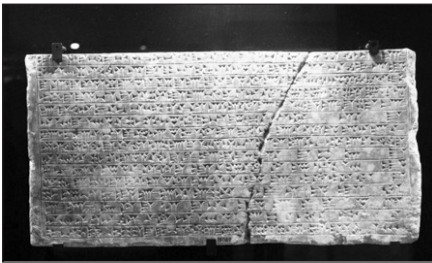
Archeologai Jeruzalėje aptiko senovinės molio šukės fragmentą, kurios amžius gali siekti 3,4 tūkst. metų. Tai seniausias iki šiol Šventajame mieste rastas rašto pavyzdys, praneša naujienų agentūra AFP. Mažučio fragmento dydis – 2,8 cm, jis padengtas dantiraščiu, seniausiu pasaulyje žinomu raštu.

Molinė šukė laikoma svarbiu atradimu, rodančiu miesto svarbą bronzos amžiuje, maždaug 1,4 tūkst. metų prieš Kristų, teigė Jeruzalės hebrajų universiteto mokslininkai. Šukė aptikta vykdant kasinėjimus į pietus nuo senamiesčio sienų rytų Jeruzalėje. Manoma, kad mažytė šukė yra dalis karališkų archyvų, rodančių Jeruzalės, kaip didžiojo miesto, svarbą vėlyvajame bronzos amžiuje.

Molinį fragmentą archeologai aptiko sijodami nuolaužas, iškastas iš po X amžiuje prieš Kristų pastatyto bokšto. Pasak universiteto Archeologijos instituto darbuotojo, ant fragmento esantis raštas, kuriame randama tokių žodžių kaip „jūs buvote” ir „jie” nuotrupų, buvo kuriamas labai kruopščiai. „Jis buvo užrašytas labai įgudusio perrašinėtojo, kuris, labai tikėtina, tuo metu ruošė lente-

les karališkamam namų ūkiui”, – teigė asiriologijos profesorius Wayne Horowitz, šifravęs raštą.

Mokslininkai mano, kad lentelė gali būti „oficialaus karališko laiško”, Kanaano valdovo siųsto Egipto faraonui Amenhotepui IV, gyvenusiam XIV amžiuje prieš Kristų, dalis. Šis fragmentas gali būti sukurtas tame pačiame amžiuje, kaip ir 380 lentelių, rastų Egipte. Manoma, kad jos yra Amenhotepo IV archyvo dalis.

Iki šiol seniausias Jeruzalėje atsektas tekstas buvo Shiloah vandens tunelyje rasta lentelė, kuri, mokslininkų manymu, yra iš VIII amžiaus prieš Kristų, kai valdė biblinis karalius Ezekijas. Rasta maža molinė nuolaužą už lentelę senesnė maždaug 600 metų.

Lrt.lt

Prokuratūros pastatas Vilniuje – tarp geriausiųjų

„World Architecture Community” tinklalapis išrinko prokuratūros pastatą Vilniuje (architektas – Kęstutis Lupeikis) tarp 53 geriausių architektūros projektų. Kaip praneša Lietuvos architektų sąjunga, iš viso buvo svarstomi 1,200 pastatų projektai.

Išrinktiesiems skirtas tarptauti-

nis „World Architecture Community” apdovanojimas „20+10+X World Architecture Community Awards”. Prokuratūros pastatą į sąrašą įtraukė „World Architecture” tinklalapio garbės narių komisija.

Administracinio prokuratūros pastato architektūrinis sumanymas – kubas, „konceptualiai įprasminantis tvarką, pastovumą, tvirtumą, griežtumą”. Anot pastato architekto K. Lupeikio, ši forma geriausiai atspindi objekto specifiką, sukuria išskirtinai įtaigų, sutelktą teisėtvarkos institucijos įvaizdį.

Pastato išorės apdailai panaudotos juodo, poliruoto granito plokštės. Griežtos geometrijos, asketiško juodojo kubo formos tūrio kompoziciją papildė 53 laipsnių kampu pasvirusių langų ritmika. Pastatą sudaro 12 aukštų, iš kurių 3 – požeminiai.

Naujas pastatas pradėtas statyti 2007-aisiais, o iškilmingai atidarytas 2008 m. lapkritį.

Lrt.lt

A † A Dipl. inž. ALOYZUI EIVAI

mirus, giliai užjaučiame žmoną ALEKSANDRĄ, dukteris MARIJĄ, VILIJĄ ir jų šeimas bei kartu liūdime.

Brazdžiūnų šeima

Mielam

A † A ALGIUI DAPKUI

mirus, liūdime kartu ir siunčiame nuoširdžiausią užuojautą jo žmonai REGINAI ir jų vaikams AUŠRAI, KĘSTUČIUI ir ANDRIUI su šeimomis.

*Hanau gimnazijos bendraklasių vardu
Lilė Milukienė ir Regina Petrauskienė*

**SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916**

LACK & SONS (LACKAVICIUS) Funeral Home's

**9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS
ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS**

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

**BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.**

**ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com**

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.
Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

**GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius
4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632
12401 S. Archer Ave. Lemont, IL 60439**

1-773-523-0440

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

**Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto
apylinkėse ir priemiesčiuose.
Patarnavimas 24 val.**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Transatlantinio skrydžio 78-ųjų** metinių minėjimas liepos 18 d. prasidės 9:45 val. r. vainiko padėjimu ir tylos minute prie Dariaus ir Girėno paminklo Marquette Park. 10:30 val. r. – šv. Mišios Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Minėjamą organizuoja ALIAS Čikagos skyriaus valdyba, Algimantas Barniškis, Amerikos legiono Dariaus ir Girėno postas Nr. 271, generolo T. Daukanto jūrų šaulių kuopa, Baltijos jūrų šaulių kuopa, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė, Klaipėdos jūrų šaulių kuopa, JAV LB Marquette Park apylinkės valdyba, KOP Veteranų sąjungos atstovas, dimisijos kapitonas R. Pažemeckas. Kviečiame visus dalyvauti.

♦**Gabrielės Lelytės fortepijoninės** muzikos koncertas vyks liepos 18 d. 4 val. p. p. Trinity United Methodist Church (605 W. Golf Rd. Mount Prospect, IL). Programoje skambės L. van Beethoven, C. Debussy, F. Chopen, M. K. Čiurlionio ir kitų kompozitorių kūriniai.

♦**Pianisto Edvino Minkštimo** solinis koncertas vyks 2010 m. rugsėjo 5 d., 12:30 val. p. p. (po 11 val. r. šv. Mišių) Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL. Visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Liepos 18 d. 65 Parkside Terra** - ce, Meriden, CT 06450 nuo 3 val. p. p. iki 9 val. v. vyks Rolando Kiaulevičiaus parodos „Rolandas New Art 2010“. Daugiau informacijos tel. 203-

494-6857 arba el. paštu rolandas2@mac.com

♦**Stovykla „Meno8Dienos“** Neringos stovyklavietėje, Vermont, šįmet vyks rugpjūčio 22-29 dienomis. Registracijos forma ir informacija apie dėstomus kursus, reikalavimus ir sąlygas yra paskelbta Neringos stovyklavietės tinklalapyje www.neringa.org/meno.html. Norinčiuosius dalyvauti prašome iš tinklalapio išspausdinti registracijos lapą ir užpildytą išsiųsti nurodytu adresu.

♦**Šiaurės New Jersey Amerikos** lietuvių klubas rugpjūčio 29 d., sekmadienį, nuo 1:30 val. p. p. iki 5 val. p. p. kviečia visus į Hedden Park, Randolph, NJ, kur vyks kasmetinė gegužinė „Potluck Picnic“. Daugiau informacijos suteiks Susan Savaiko tel. 973-328-2850 arba Aldona Skrypa tel. 973-377-8148.

♦**Kasmetinės 96-osios Philadelphia** Lietuvių dienos vyks rugpjūčio 14 d. nuo 11 val. r. iki 5 val. v. ir rugpjūčio 15 d. nuo 12 val. p. p. iki 4 val. p. p. Schuylkill Mall (Route. 61 and I-81, Frackville, PA). Šventės svečias – brig. gen. Frank J. Sullivan. Muzikinę programą atliks šokių kolektyvai „Malūnas“ (Baltimore) ir „Gintaras“ (Mahanoy City), akordeonistas Lynne Cox, dainininkas Robertas Kupstas. Visus kviečiame paskanauti lietuviško maisto, dalyvauti mugėje. Renginį remia Lietuvos Vyčių Anthracite kuopa Nr. 144 ir Schuylkill County lankytojų biuras (Visitors Bureau). Daugiau informacijos suteiks Larry Domalakes tel. 570-874-4092 arba Marion Wydra tel. 570-339-5565.

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos.
2.25 proc. dvejiems ir 2.50 proc. trejiems metams terminuotas indėlis California Lithuanian Credit Union Santa Monica, California
Tel. **310-828-7095**
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Parduodamas puikus condominium 1 mieg. Oak Lawn

Visai naujai suremontuotas europietišku stiliumi. Geras susisiekimas, žemas mėnesinis mokėjimas.
Tel. **708-361-0800**
Marius Kasniūnas
Century 21 Pro-Team

JAV Lietuvių Bendruomenės XIX tarybos antra sesija vyks rugsėjo 24-26 dienomis Orlando, FL, „Renaissance Orlando Hotel – Airport“ (5445 Forbes Place, Orlando, FL 32812).

Registruotis reikia iki šių metų rugpjūčio 25 d. tel. 1-800-545-1985. Kambario kaina – 89 dol. parai. Užsisakant vietas reikia paminėti, kad dalyvausite Lithuanian American Community sesijoje.

Pasaulio lietuvių centro sodelyje, Lemont, kaitrią sekmadienio, liepos 11-osios, popietę JAV LB Lemont apylinkės pirmininkė Birutė Kairienė (nuotraukoje) atidarydama Vidurvasario šventę prisiminė didingą Lietuvos praeitį ir ilgaamžės mūsų valstybingumo tradicijas bei pakvietė žmones pasilinksinti, pasidžiaugti vasaros teikiamais malonumais.

Loretos Timukienės nuotr.

SVEIKINAME

Širvintų krašto Garbės Pilietę Mariją Remienę

Šiandien Jums yra suteikiamas Širvintų krašto Garbės Pilietės vardas ir regalijos „už Širvintų krašto garsinimą lietuvių bendrijose, už ypatingus nuopelnus ir išskirtinį indėlį Širvintų krašto mokslo, kultūros, visuomenės gyvenimo srityse ir altruistinę veiklą“.

Jūsų darbų vaisiai ir Jūsų viso gyvenimo indėlis nesiriboja Širvintų kraštu. Jie skirti visai Lietuvai ir visai lietuvių išeivijai. Atkreipdami savo ir kitų dėmesį į tai, mes sveikiname Jus, dėkojame Jums už plačiašakę Jūsų veiklą ir su Jumis džiaugiamės šiuo Širvintų rajono savivaldybės tarybos sprendimu.

Dr. Kazys ir Marytė Ambrozaičiai
Mindaugas ir Olimpija Baukai
Dana Bazienė
Juožas ir Birutė Briedžiai
Julija Dantienė
Algimantas ir Teresė Gečiai
Ona Gintautienė
Dr. Stasys ir Marija Goštautai
Algis ir Rūta Grigai
Dr. Janina Jakševičienė
Donatas Januta
Marija Krauchunienė
Irena Kriaučeliūnienė
Dr. Romualdas ir Gražina Kriaučiūnai
Saulius ir dr. Roma Kupriai
Dr. Antanas ir Aldona Lipskiai
Rimantas ir Danguolė Mackevičiai

Vaclovas ir Margarita Momkai
Bernardas ir Regina Narušiai
Nijolė Nausėdienė
Antanas ir Emilija Paužuoliai
Dr. Romualdas ir Dalia Povilaičiai
Dr. Leonidas ir Praurimė Ragai
Aušrelė Sakalaitė
Stasė Semėnienė
Magdalena Stankūnienė
Aldona Šmulskštienė
Juožas ir Aldona Šulaičiai
Kun. dr. Kęstutis Trimakas
Marija Vaitkienė
Antanas ir Viktorija Valavičiai
Aleksas ir dr. Danguolė Vitkai
Vytautas ir Birutė Zalatoriai

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

Su šimtaine – į antrą „Draugo“ šimtmetį!

Aukokime Draugo fondui įvairiomis progomis. Įamžinkime savo artimuosius Draugo fonde. Įrašykime Draugo fondą savo testamentuose.

„Draugas“ išaugino mūsų organizacijas, mokyklas, fondus, informuoja apie mūsų Lietuvių Bendruomenės veiklą.

DF aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Čekius rašyti: Draugas Foundation ir siųsti adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Ingeborg ir K. Vainutis Vaitkevičiai, MD, gyvenantys Pleasant Ridge, MI, pratęsę „Draugo“ metinę prenumeratą bei paaukojo dosnią 100 dol. auką. Labai ačiū, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

• „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti našlaičiams, beglobiams ir neįgaliems vaikams, daugiavaikėms šeimoms bei studentams Lietuvoje. Aukojo: a. a. Aldonos Underienės atminimui Vida Bieliauskienė \$25, Functional Therapy and Rehabilita-

tion \$25; A. Finkland Sons Co. \$500; Ona ir Jonas Treškos \$75; studentės paramai dr. Danutė Rožėnaitė Trotter \$1,200. Labai ačiū. „Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-7275, el. paštas: tijunelis@sbcglobal.net